

Türk Dilinin Hakir Kalma- sına Müsaade Etmiyeceğiz!

Dil İnkılâbı Bize Öz Dilimizi Kazandıran Bir Hamle Olacak

Dün akşam, geç vakit mat-
baaya döndüğüm zaman, koca
bir tomar kâğıdı dolduran not-
lara bakmaya lüzum görmedim:

Gözlerimin önünde çok canlı
bir harp sahnesi vardı, kulakla-
rım da millî bir yeminin hece-
leri tınlıyordu:

— Kızıl ve kızgın bir kum der-
yasının üzerinde şarapnellerin
girdapları açtığı, önde ve arkada
bütün ufku kapayan tutuştuğu bir
dakikada, çölgün ortasında yap-
yalnız bir otomobil, ve bu oto-
mobilin içinde yıkılan bir cepheyi
destekledikten sonra öbürüne
koşan, dalgın, düşünceli bir ku-
mandan... ve yaveri.

Sonra da bir ses:

— "Cevat, zihnimde öyle şey-
ler dönüyor ki, bir gün hakikat
sahasına çıkacak olursa bütün
dünya hayrette kalacaktır."

Bu sahnenin üzerinden on beş
yıl geçti: Bu müddet zarfında bir
an rahat, bir an huzur görmedik.
Didindikçe didindik, uğraştıkça
uğraştık, kanadıkça kanadık ve:

Yıkılan vatanın döküntüleri
üzerinde yepyeni bir vatan kur-
duk. Öyle bir vatan ki sarayı

Adanadan gelip Dil Kurultayına iştirak eden öz Türkçe mütehassısları: Arkada soldan
bu üç köylüyü buraya getiren ilk tedarikat müfettişi Ali Rıza Bey, Kozanın Farsak aşiretinden
Yiğit Ağa, Arkada soldan Bayat aşiretinden Ahmet Çavuş, Misli Hasan Ef. Bunlar Dil
Kurultayına iştirak edip fikirlerini söyleyeceklerdir.

yoktur, saraylıları yoktur, ihtiyar
ve titrek vezirleri yoktur, en ni-
hayet te yabancı karşısında en
küçük bir korkusu yoktur. Tama-
men müstakildir.

Fakat bu vatanın eksigi yok
mu, yapılacak şeyi yok mu,
nihayet o harp akşamında
kumandanının kafasından geçen
her nokta tatbik edildi mi, hayır.
Bizzat Gazi diyor ki:

— Millete verdiğimiz söz he-

uüz yerine gelmiş değildir.

Fakat işte size bir yemin:

— Bütün eksikleri, Gazinin
en kısa bir zaman zarfında yap-
acağına, yaptıracağına sarsılmaz
bir inanışla inanırım!

Harp sahnesini canlandıran
Samih Rifat Beydi, millî yemi-
nin hecelerini tınlatan da Reşit
Galip Bey oldu.

Büyük Kurultay Nasıl Açıldı?

Merasimin şekli, nutuklara
ait tafsilât ve muhtelif fikirleri,
bütün tafsilâtle 9 uncu Sahife-
mizde bulacaksınız!

Yeni Kararnameler

10 uncu Sayfamızdadır.

Öz Türkçe Mâniler

Adana taraflarından gelip Dil Kurultayına iştirak eden ve Türkçeden
başta hiçbir yabancı kelime bilmiyen Ahmet Çavuş, Misli Hasan Efendi
ve Kozanın Farsak aşiretinden Yiğit Ağa bize öz türkçe mâniler verdiler.
Bu güzel parçaları buraya yazıyoruz:

Karaca oğlan der ki:
Şu yana ne oldu
A's gözüm kan ile doldu
Saatim ay, günüm yıl oldu
Gelip geçmez kara günden usandı

Daday oğlundan:
Başın görünmez de dumandan, pustan
Başı eğriceli sonalar çeker Hastan
Sağın Serecek, solun Elbüstan
Ella Avşar değil, ciridin Binboğa

Karaca oğlan der ki ne idi kastın
Al geydin de bağrıma bastın
Zor ile de olsa alırım dostum
Harcın ise güzel olmaydın.

Hududu Geçmek İstiyen Bir Kaçakçı Kafilesi..

Şerirler Müsademe Neticesinde Bir Yığın Eşya Bırakıp Kaçtılar

Gaziantep (Hususi) — Son
zamanlarda hududu geçmek isti-
yen bir kaçakçı kafilesi, muha-
faza memurlarımızın gayretli
takibatı neticesinde emellerine
muvaffak olamamışlar, beraber-
lerinde getirip memlekete kaçır-
mak istedikleri kaçak eşyalar
tamamen yakalanmıştır.

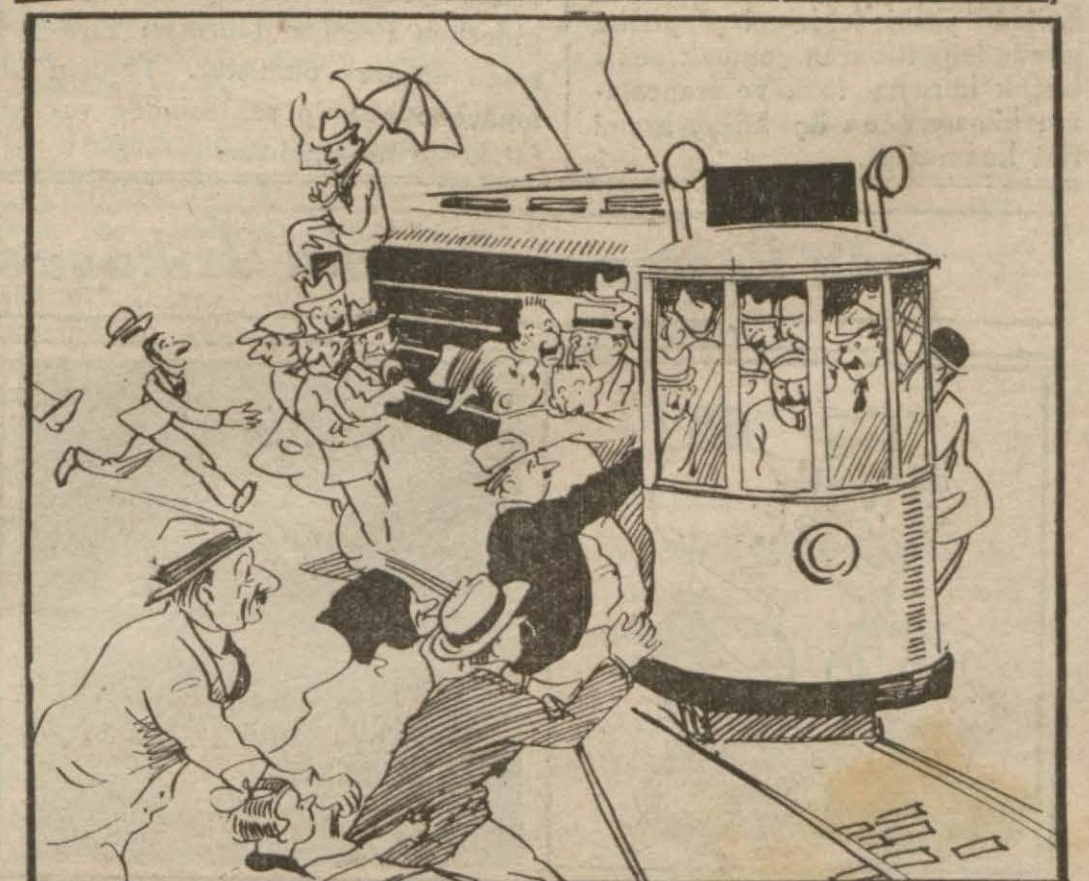
Bu kabile pürsilâh bir halde
Pazarcık kasabasının şimalinde
bulunan Köroğlu kalesi civarına
kadar gelmiş, fakat Nuri Beyin
idaresinde bulunan muhafaza
memurlarımızla karşılaşmışlardır.
Şerirler memurlarımıza karşı
ateş açmaya yeltenmişler, fak-
at yapılan müsademe neticesinde
efradı kaçak eşyaları bırakıp
kaçmak mecburiyetinde kalmış-
lardır. Neticede üç beygire yük-
lü olarak 140208 defter kaçak
sigara kâğıdı ve sair eşya müs-
adere edilmiştir.

Muhafaza memurlarımız firari
kaçakçıların izleri üzerindedir.
Bunların da ya diri veyahut ölü
olarak yakalanmaları için tertibat
alınmıştır. Yapılan tahkikat neti-

Kaçak eşyayı yakalayan muhafaza
memurlarımız ve kaçak mallar
cesinde bu eşyanın, Suriyede bir
kaçakçı komitesi tarafından sev-
kedildiği anlaşılmıştır.

Hergünkü Manzaralardan

On tane birinci mevki tramvaydan sonra bir tane ikinci mevki
geldiğinin resmidir!

Halkın Sesi

Müzeden Çalınan Milyonlar

İki üç gündüncü esrarengiz bir şekilde milli müzemizden ayrılan milyonlar kıymetindeki eşyanın uğradığı feci akıbeti biliyoruz. Bu hususta halkımız diyor ki: Mehmet Bey (Erdekli, Cibali un fabrikasında)

— Bugün gazetede hayretle okudum. Müzeden (119) parça kıymetli dede yadigarı çalınmış. Bu inanılması eidden müşkül bir tarih cinayetidir. Fakat bereket versin ki hâdisa eski devirde olmamıştır. Cumhuriyet idaremiz bu gibi şeyleri muhafazada çok kıskançtır.

Osman Bey (Fatih Macar kardeşler caddesi 7)

— Türklerin parlak bir mazisi ve güneş gibi bir medeniyeti vardır. Bu iddia lâfla da kalmıyor. Elyem yaşayan birçok eserler bu medeniyeti bize haykırıyor. Bize mazimizle övünmek şerefini veriyor. Eserlerle okuyoruz ki saltanat devrinde bu kıymetli eserlere ehemmiyet verilmiş. Bir müze bekçisi yüzlerce parça halı ve kıymetli vakfiye ve sorguçları aşırması ta kimsenin haberi olmamıştır. Bizim dünyaya karşı yüzümüzü ağartan bu eserlerin hırsızlığı alelade hırsızlığa benzemez. Çünkü bir millet hırsızını alâkadar eder. Bunların cezaları da ağır olmalıdır.

Ethem B. (Sirkeci Sancaktar Sokak)

— Avrupada hangi müzeye gitseniz bizim memleketimizden gitmiş kıymetli şeylere tesadüf edersiniz. Bu milyonluk eşya vakfiye nasıl oldu ise kadirşinas idareler tarafından böyle heder edilmiştir. Eski idarenin yolsuzluğu yavaş yavaş meydana çıkıyor.

Sabri Bey (Aksaray Küçükklanga 88)

— Ben eminim ki müzelerden vakfiye ayrılan bu eşyalar bir avuç üzüm parasına satılmıştır. Bazı hırsızlar bunları değer pahalıya bile satmışlardır. Binaenaleyh memleket için hem maddeten, hem manen bir ziyadır.

Müstahdemler Artıyor

Belediye Müstahdeminin Şubasının şimdiye kadar tescil ettiği işçilerin adedi 4200 ü geçmiştir. Evvelce bunların miktarı 3800 kadardır. Talimatname mucibince muayyen zamanlarda sıhhi muayeneleri icap eden işçiler artık müracaat ederek muayenelerini yaptırmaktadırlar. Halbuki geçen sene ilk başladığı zaman idare bunları takibe mecbur oluyordu.

Ekmek Fiatları

İstanbul Belediye Riyasetinden: Eylülün yirmi sekizinci çarşamba gününden itibaren ekmek sekiz buçuk kuruşa ipka ve francalının kilosuna on üç kuruş azami fiat konmuştur.

DAHİLİ HABERLER

Bir Seccade Daha Bunu Da Amerikaya Götürmüşler, Orada Haraç Mezat Satmışlar

Müze İdaresi, Eski Türk ve İslâm Müzesine gönderildiği sırada kaybolan milyon değerindeki tarihi seccade ve hurka meselesile alâkasını muhafaza etmekte ve tahkikatını derinleştirmektedir. Diğer taraftan öğrendiğimize göre bundan bir müddet evvel evvelkilerden ayrı olarak tarihi bir seccade daha kaybolmuş ve Amerikaya gönderilmiştir. Amerikada bulunan bir zatın burada salâhiyettar bir makama gönderdiği bir mektupta bu seccadenin macerasından uzun uzadıya bahsedilmiştir. Mektuba

nazarın bu seccade Amerikada 65 bin dolara, yani 130 bin Türk lirasına satılmıştır. Fakat bu seccadenin buradan nasıl alındığı, kimin eline geçtiği ve Amerikaya kimler tarafından gönderildiği henüz malûm değildir.

Dün Türk ve İslâm Müzesinden 119 parça çok kıymetli antika eşyaların bir müddet evvel kaybolduğunu haber vermiştik. Öğrendiğimize göre bu husustaki neşriyatımız alâkadar makamların nazarı dikkatini celbetmiştir.

Dayak Mı?

Sabık Arabacılar Kâhyasının Yeni Bir İddiası

Dün Müddeiumumiliğe polis tarafından dövüldüklerini iddia eden iki kişi müracaat etmiştir. Şoför Hayati Bey isminde birisi Beyoğlu polis merkezinde kendisine işkence yapıldığını ve iki gündüncü sebepsiz tevkif edildiğini söylemiş ve Adliye doktorları tarafından muayenesini istemiştir. Eski arabacılar kâhyası Hayri Efendi de beş gün müddetle polis müferrikasında alkonulduğunu ve kendisine dayak atıldığını iddia etmiştir. Adliye doktoru her iki davacının da evlerine giderek kendilerini muayene etmiştir.

Troçki Yoldaş

Konferans Vermek İçin Danimarkaya Çağrıldı

Kopenhagda çıkan Politiken gazetesine göre Sabık Sovyet Harbiye Komiseri Troçki yoldaş, iki konferans vermek üzere Danimarkaya gelmeyi kabul etmiştir. Bu konferanslarda "Bolşevizm nasıl doğdu?" mevzuu teşrih edilecektir. Bu konferansları vermek üzere Troçki Yoldaşın teşrinisanide Danimarkada bulunması icap etmektedir. Alman hükümetinin sabık Sovyet Harbiye Komiserinin kendi arazisinden eçmesine müsaade etmeyeceği tahmin olunuyor.

Garip Bir Ölüm

Konyada Piresat mahallesinden Hasan oğlu 310 doğumlu sıvacı Kadir Çavuş bisikletle Lârende civarından istasyona doğru giderken Fethiye fabrikası civarında düşerek ölmüştür. Yapılan muayenede kalp sektesinden vefat ettiği anlaşılmıştır.

İktisadî Kararnameler

Piyasada Yeni Kararnamelere İntizar Ediliyor

Geçen hafta Vekiller Hey'eti içtimanda kabul edilen mühim iktisadî kararnameler henüz resmî gazete ile neşrolunmadığı için tatbik sahasına girmemiştir. Bu sebeple piyasada bir intizar devresi geçirilmektedir. Kararnamelerin şu günlerde intişarı beklenmektedir.

Gülyağı

İhracat Teşebbüsleri Müsbet Netice Veriyor

Harici Ticaret Ofisi Türk gülyaglarının sürümü için muhtelif memleketlerde teşebbüsler yapmıştır. Bunun üzerine Paristen büyük bir firma Türkiyeden gülyağı almak için mütehassıslar göndereceğini bildirmiştir.

İhtisas Mahkemesinde

Dün Bir Kaçakçılık Maznunu Muhakeme Edildi

Dün İhtisas mahkemesinde, Galatada Selânik gazinosu sahibi Sait Beyin muhakemesine devam edilmiştir. Sait Beyin gazinosunda (27) deste kaçak iskambil kâğıdı yakalanmıştır. Bunlardan bazılarının üzerinde de sahte inhisar damgası vardır. Dünkü celsede Sait Bey o vakit gazinoda kendisinin bulunmadığını söyledi. Şahitler dinlendi ve muhakeme diğer şahitlerin getirilmesi için başka bir güne bırakıldı.

İhtira Beratları

Bazı Beratların Kayıt Ve Tescilleri Hükümsüz Kaldı

İktisat Vekâleti evvelce tescilleri yapılan bir çok ihtira beratlarının kayıtlarını silmiştir. Buna sebep berat sahiplerinin senelik bazı taksitleri ödememiş olmalarıdır. Ezcümle Ogüst Sevizler isminde bir ecnebi, demir yollarında çıkan otları kolayca sökmek için bir makine icat etmiş, bir müddet evvel bu keşfini İktisat Vekâletine tescil ettirerek beratını almıştır. Fakat senelik taksitini vermediği için Vekâlet bu keşfin tescilini feshetmiştir.

Bir Şikâyet

Ecnebi Mektepler İçin Belediyeye Müracaat Edildi

Şehrimizdeki bazı ecnebi mektepler hakkında dün belediyeye bir müracaat, daha doğrusu bir şikâyet yapılmıştır. Şikâyeti yapan zat, bir çok ecnebi mekteplerinin kapıları önündeki levhalarda evvelâ Fransızca, sonra da Türkçe yazı bulunduğunu bildirmiş ve bazı misaller göstermiştir. Halbuki kanun ve teâmül mucibince Türkçenin daha evvel yazılması iktiza etmektedir. Belediye bu hususta alâkadarları ikaz etmiştir.

Nedim Nazmi Bey

Mülkiye Müfettişi Nedim Nazmi Bey hakkında Dahiliye Vekâleti İnzibat Komisyonu tarafından kıdem tenzili cezası verilmiştir.

Fakat Nedim Nazmi Bey kanunsuz bir hareket yapmamış olduğunu ileri sürerek Devlet Şurasına müracaat etmiştir.

Devlet Şurası bu müracaatı tetkik ve Dahiliye Vekâleti komisyonunun verdiği cezayı kaldırmıştır.

Günün Tarihi

Feyziye Mektebindeki İhtilâf

Öğrendiğimize göre, Feyziye mektebinin müessisleri arasında bir ihtilâf çıkmıştır. Mektebin müessisleri ötedenberi Kibar zadelardan mürekkepti. Fakat son zamanlarda idare İpekçilerin eline geçmiş ve Kibar zadelardan biri hakkında da müessis heyet tarafından takibat icrasına teşebbüs edilmiştir. İddia edildiğine göre, Kibar zade Rıza B. salâhiyet harici bazı işler yapmıştır. Fakat diğer taraftan Rıza B. bu iddiaları reddetmekte, kendisinin temsili salâhiyeti olduğunu ileri sürmektedir.

Bu ihtilâflı vaziyetin, mektebin tedris vaziyetini ihlâl eder mahiyette görüldüğü de söylenmektedir. Fakat bize verilen malûmata göre, ihtilâf alelade bir meseledir ve tedrisat ile bir alâkası yoktur. Bununla beraber bu ihtilâfın günden güne derinleştiği de anlaşılmaktadır.

İzmitte Bir Konferans

İzmit, 26 Pazar akşamı İzmit Halkevinde Kocaeli Meb'usu Reşit Saffet Bey tarafından memleketimizin fikri, iktisadî ve siyasi istikametleri hakkında umuma bir konferans verilmiştir.

Maaş Hazır

Evkaf İdaresi De Hazırlıklara Başladı

Defterdarlık memurların Teşrinievvel maaşlarının verilmesi için hazırlıkları ikmal etmiştir.

Cumartesi günü ücretli memurların Eylül aylıklarını ve memurların da Teşrinievvel maaşları verilecektir. Evkaf idaresi de bu ay memurların maaşlarını vaktinde vermeğe çalışmaktadır.

Dün Gelen Buğdaylar

Dün Anadoludan şehrimize 61 vagon, 400 çuval buğday gelmiştir.

Kaymakamlar Arasında

Kadirli Kaymakamı Fazıl Halûk Beyin usulsüz hareketinde bulunduğu iddia edilmiş ve mensup olduğu vilâyet idare heyeti tarafından muhakemesi iktisadına karar verilmiş fakat Fazıl Halûk Beyin itirafı üzerine Vekâlet komisyonu hakkında muamele tayinine mahal olmadığına karar vermiştir.

Akşehir Kaymakamı Lütfi Bey Köy Kanununu tatbik hususunda fazla gayret gösterdiğinden takdirname ile taltif edilmiştir.

Orbaneli Kaymakamı Nurettin Beyin, Sıhhat Memuru Edip Efendinin zevcesini himayesi altına aldığı iddiasıyla Bursa Vilâyeti idare heyeti tarafından hakkında ceza tayini istenilmiş, fakat Vekâlet Komisyonu ortada bir yolsuzluk bulmadığı için böyle bir cezaya lüzum görmemiştir.

Eskiya takip ve derdestinde faaliyeti görülen Erur kaymakamı İhsan Bey'e takdir name verilmiştir.

Son Postanın Resimli Hikâgesi:

Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

Hergün

Yirmi Yaşında Olsaydım!

Dünya büyük bir istihale devresi geçiriyor. Dünün terbiye mefhumları içinde yetişen bugünkü gençliği yarınki cemiyet için yetiştirmek meselesi, bugünün terbiyecilerini meşgul eden en mühim meselelerden biri olmuştur. Filhakika dünkü telâkkilerle yetişen gençler, bugünkü cemiyete bile kendilerini uyduramıyorlar. Halbuki dünya yeni bir istikamete gidiyor. Bu istihale içinde biz de kabuğunuzda çekilip münferit bir hayat yaşayamayız. Yarınki hayatın liderleri ve banileri olacak olan biz de gençliğimizi yeni telâkkilerle, yeni cemiyet için yetiştirmeye mecburuz. Bunun için ne yapıyoruz; ne yamay düşünürüz?

Amerikalı terbiyecilerden Glenn Frank isminde bir zatın bu mevzu hakkında yazdığı bir makaleden aşağıdaki fıkraları naklediyoruz:

"Bugün 20 yaşında olsaydım ve bugünkü buhran karşısında ne yapacağımı tayine mecbur kalsaydım tahsilime devam eder, malumatımı genişletmeye çalışırdım. Bilhassa iktisada, içtimaiyata ve siyasi ilimlere ehemmiyet verirdim.

"Çünkü bu buhranın arkasından doğacak olan yeni dünyada meharete, daha iyi tahsile, daha geniş anlayışa, daha fazla ehemmiyet verilecektir. Tahminle iş görenler, rutin şekilde çalışanların kıymeti kalmıyacak, dar mütehassıslar da güç yürüyeceklerdir.

"Bugünün gençliğini bekliyen şerait, dünyada hiçbir gençliğin karşılaşmadığı imkânlarla karşılaşacaklarını göstermektedir. Yakın istikbal karanlık görünebilir. Fakat gelecek 20 sene içinde elde edecekleri şu faydalara bir bakalım:

"1— Maziye bakarak tahmin edebiliriz ki onlar faaliyet seneleri içinde yeni bir harp ve yeni bir buhranla karşılaşmıyacaklardır.

"2— Bugün Garp dünyasını idare edenlerin hepsinin elleri yaştır. Onlar on dokuzuncu asrın makine medeniyetini 17 inci asır fikirleriyle sevk ve idareye çalışıyorlar. Biz makine devrinde yaşıyoruz. Halbuki el sanayi devrine ait fikirlerle idare olunuyoruz. Bugünkü dünyada siyasi, iktisadi ve terbiye sahasındaki liderler an'anevi fikirlerle hareket ettiriler ve ancak sen zamanlarda hata yapabileceklerini anlamaya başladılar.

"Önümüzdeki 20 sene içinde bugüne kadar hükmü cari olan siyasi, iktisadi ve içtimai kaide-ler değişecek, bugünkü fen ve makine devrine daha uygun şekiller alacaklardır.

"Bugünün gençleri istikbali görebilirlerse, kendileri için hudutsuz imkânlar ve fırsatlar vardır. Onlar, bugünkü cemiyetin düştüğü hatalara düşmeyecek, açık gözlü olacaklardır. Yeni cemiyetin yeni nizamlarını yapacak ve bunları tatbik için iş başına geçeceklerdir.

"Bugünkü kusurlarımız içtimai idaremizin bozuk oluşudur. Talim ve terbiyenin de bu bozuklukta hissesi vardır.

"Bizim liderlerimiz çok mütehassıs kimselerdi. Âlimlerimiz mütehassıs; terbiyecilerimiz mütehassıs, ihtisası çok ileri götürmüştük. Bütün fenalık ta buradan çıktı.

"Şimdi yeni nesli yetiştirirken bu hataya düşmemek, ihtisası bu derece ifrata götürmemek lâzımdır. Yeni darülfünunlarda ihtisasa ehemmiyet verildiği kadar, bütün ihtisas şubeleri üzerine hâkim bir bakış sahibi gençler de yetiştirmeye ehemmiyet vermelidir.

Son Postanın Resimli Makalesi

■ Korku ■

1 — Çocuklar karanlıktan korkarlar. Çünkü karanlıkta neler olduğunu göremezler. Korktukları şey daha ziyade onlar için meşgul olan şeydir.

2 — Büyüdükümüz zaman bu korku bakidir. Bu defa maddi karanlıktan değil, manevi karanlıktan korkarız. Her meşgul bize korku telkin eder.

3 — Hayatımız böyle lüzumsuz, muhayyel korku ile geçer. Büyük adamlardan biri ölürlen demiş ki: "Hayatımda çok sıkıntı çektim. Fakat sıkıntıda sebep olan hâdîselerin çoğu tahakkuk etmedi."

SON TELGRAF HABERLERİ**Yunanistan İntihabı****Venezelos Fırkası Kıralcılardan Daha Fazla Meb'us Çıkardı**

Atina 27 (Hususi) — Meb'us intihabatının neticesi anlaşıldı. Yapılan rey tasnifi neticesinde M. Venezelosun riyaset ettiği Liberal Fırkanın 106 meb'usluk çıkarmak suretile ekseriyet kazandı.

öğrenilmiştir. Kırıl taraftarı Çaldaris ise 90 meb'usluk kazanmıştır.

Mütebaki meb'uslukları diğer fırkalar kazanmıştır. Bu vaziyete nazaran M. Venezelos kat'i bir ekseriyet elde edememiş demektir.

Bir Türk Doktorunun Keşfi İki Fransız Doktorile Beraber Veba İçin Bir Serom Buldu

Marsilya 26 (Hususi) — Burada açılan Akdeniz devletlerine munhasır Hifzıssıha kongresi, bir Türk doktorunun insaniyete yaptığı büyük bir hizmete ittila peyda etmiştir.

Hâdiseden kongreyi haberdar eden Fransız doktoru (Kogrouks) dır. Türk doktorunun ismi de Kemal Cemil Beydir.

Pastör kuduz müessesesinin tedarikat şubesi müdürü olan doktor Legrou ötedenberi hayvanlara arız olan rüamin hastalığının yeni ve müessir bir devasını aramakla meşguldü. Aynı maksat peşinde koşan

doktor Kemal Cemil ve kadın doktor Jeraniek'in yardımlarını temin etti.

Hususi bir usul ile ve genç mikrop kültürleri yaparak gere k rüam ve gerek vebaya karşı müessir yeni bir serom meydana getirmeye muvaffak olmuşlardır.

Bu seromlar vahim vaziyette bulunan hasta hayvanlara şırınga edilmiş ve cümlesinde müsbet neticeler alınmıştır. Doktor (Legrou), şimdi verem için yeni serom bulmaya çalıştıklarını ümitlerinin pek yakında tahakkuk edeceğinden emin olduklarını Kongreye müjdelemiştir.

Aydın Yük Treni Devrildi Vagonlar Parçalandı

İzmir, 27 (Hususi) — Dün gece saat 21 de Aydından İzmire gelmekte olan marşandiz treni devrilmiş, vagonları parçalanmıştır. Marşandiz son süratle Tor-

ali istasyonuna giderken makası kırılmış ve ani bir sadme ile vagonlar birbirlerine girmişlerdir. 47 vagonun 17 vagon devrilmiş 5 vagon parçalanmıştır. Nüfusça

zayiat yoktur.

Vagonların hamulesi olan incirler kâmilan mahvolmuştur. Maddi zarar çok büyüktür. Kazada makinistin hatası olduğu zannedilmektedir.

Rusya - Letonya

Moskova 26 (A. A.) — Sabık Maliye Nazırı M. Petreviç'in riyasetindeki Letonya heyeti muhahasası, Sovyet - Letonya ticaret muahedesini müzakere etmek üzere dün Moskova'ya gelmiştir.

Jeneral Mak Artür

Amerika Erkânıharbiye Reisi Ankaradan Döndü
Amerika Erkânı Harbiye Reisi Jeneral Mak Artür bu sabah Ankaradan şehrimize dönmüştür. Jenral Ankarada büyük merasimle

Tekirdağında Zelzele

Tekirdağ 27 (Hususi) — Bu gece saat dokuzda şehrimizde zelzele olmuş, halk heyecana düştü. Zelzele biraz şiddetle hissedilmiş, fakat hiç bir hasara sebep olmamıştır.

karşlanmış, bir geçit resminde hazır bulunmuştur.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir gazetede okuduk:

"Bundan birkaç gün evvel ressam Halit Beyin Avrupada teşhir edip tekrar memlekete getirdiği kendisine ait tabloların gümrükten geçmesine müssade edilmiştir. Gümrük memurları hariçten memleketimize tablo getirmek için kontenjanda bir kayıt mevcut olmadığını ileri sürmüşlerdir."

"Resam Halit Bey bu tabloları Türkiyede yaptığını, Avrupa sergilerinden birinde teşhir ettiğini söylemiştir. Tabloların kendisine ait olduğunu ispat etmesini istemişlerdir. Tabloların altındaki imza gümrük memurlarını iknaa kâfi gelmemiş ve tablolar gümrükte kalmıştır."

STER İNAN, İSTER İNANMA!**Sözün Kısası**

Münderecatımızın çokluğundan dercedilememiştir.

Başvekil Paşa**Dün Antep'te Şereflerine Bir Ziyafet Verildi**

Antep, 27 (Hususi) — Başvekil Paşa dün sabah, refakatlerinde meb'uslar ve Fırka İdare Heyeti Azaları olduğu halde Kilise gittiler ve akşama doğru avdet ettiler. Akşam şereflerine Fırka tarafından bir ziyafet verildi.

Müzedede**Eski Duvarlar Ve Başlıklar Tamir Ediliyor**

Müzeler İdaresi Çinili köşkün tavanile Topkapı Sarayındaki Bağdat köşkünün mermer başlıklarındaki çatlakların ve Gülhane parkı içindeki istinat duvarlarının tamirine karar vermiştir. Bu işlerin ihalesi yapıldığı için dünden itibaren tamire başlanmıştır.

Rusyada Et İçin Bir Karar

Moskova, 26 (A. A.) — İcra komiserleri heyeti devlete verecek et hakkında yeni bir kararname neşretmiştir. 1 teğrinievvel 1932 den 1 kânunusani 1934 e kadar Sovkozlar 305.000 ton ferdi teşebbüsler 40 ilâ 50 kilo ve Kolkoz azası bulunan çiftliklerde 15 ilâ 32 kilo eti mecburi olarak devlete vereceklerdir.

Et fiyatları hükümet tarafından tesbit edilecektir.

Manisada**Şimdiye Kadar 1001 Çuval Üzüm Satıldı**

Manisa, 26 (i.A.A.) — Bugün öğleye kadar Manisa borsasında 6 kuruş on para arasında 829 çuval üzüm ve 6 ilâ 6,5 kuruş arasında 42 çuval buğday, 3 ilâ 4 kuruş arasında 17 çuval arpa, 4 kuruştan 6 çuval yulaf ve 9 kuruştan iki çuval pamuk kozası satılmış ve dünkü üzüm satışının yekünü 1001 çuvala baliğ olmuştur.

Celâl Bey Şehrimizde

İktisat Vekili Celâl Bey dün Ankaradan hareket etmiş, bu sabahki trenle şehrimize gelmiştir.

İtalyanın Nüfusu

Roma 26 (A. A.) — İstatistik merkez enstitüsünün neşrettiği bir cetvele göre İtalyanın nüfusu 31 Ağustosta (42.211.000) e baliğ olmuştur.

Mister Şeril**Amerika Sefiri Dün Memleketine Gitti**

Amerika Sefiri Mister Şeril Cenapları, hükümetinin daveti üzerine dün memleketine gitmiştir. Sefir vukubulan beyanatında Gazi Hz.ni "Süper Musolini," diye tavsif etmiştir.

Gaziantep 3 Yaşında

Gaziantep gazetesi 3 üncü yaşına başlamıştır. Tebrik eder,

Eczane Ve Doktor İstiyoruz

Viranşehir (Hususi) — Kazamızda son günlerde göz hastalıkları çoğalmışa başlamıştır. Bu hastalık büyüklerden ziyade küçük çocuklarda hükmünü icra etmektedir. Sokaklarda herhangi bir çocuğa rastgelirse, gözlerinin bağlı olduğu görülmekte ve herhangi bir evin önünden geçilse mutlaka göz ağrılarından muztarip çocuk feryatları işitilmektedir. Evvelce de yazdığım gibi, kazamızın en büyük derdi bir doktor ve bir eczanenin bulunmamasıdır. İstihbaratına nazaran; kazamız hükümet tababetine bir doktor tayin edilmişse de henüz vazifesi başına gelmemiştir. Herhangi bir çocuk velisi ile görüştüğüm vakit ilk söz olarak çocuğunun hastalığından ve ilaç tedarik edemediğinden şikâyet etmektedir.

Göz hastalıklarına müptelâ çocukların ekserisini kazamızda bulunan hudut taburunun doktoru Halit Beyin tahtı tedavisinde bulunmaktadır.

Kazamıza haftada iki defa posta gelip gitmektedir. Posta günleri çocuk velilerinin ellerinde birer reçete ile Mardin veya Urfaya ilaç sipariş ettikleri görülmektedir.

Kazamız halkı, hükümet tababetine tayin olunan doktorun bir an evvel gelmesine intizar etmekle beraber, ilaç ihtiyaçlarının temini için bir de eczahane açılmasını âit olduğu makamdan temenni etmektedirler. — Ö. E.

Orduda Kar Yağdı

Ordu (Hususi) — Burada üç gündüberi devam eden sürekli fırtınalardan sonra yayla mntakasının 1200 metre irtifandaki Yokuşdibi mevkiine kar yağmıştır.

Adapazarında

Telefonlar Ankara Telefonile Raptedilecek

Adapazarı (Hususi) — İstanbul-Ankara telefonunun Adapazarı telefonlarına raptı için 50 abone temini isteniliyordu. Bu miktar abone fazlasile kaydolduğundan Posta ve Telgraf Müdiriyetine müracaat edilerek teşebbüsün ikmalî bildirilmiştir.

Yakında tesisatın ikmalî ve muhaberatın başlaması mümkün olacaktır.

Aydında

Halkevi Şubeleri Çok İyi Çalışıyor

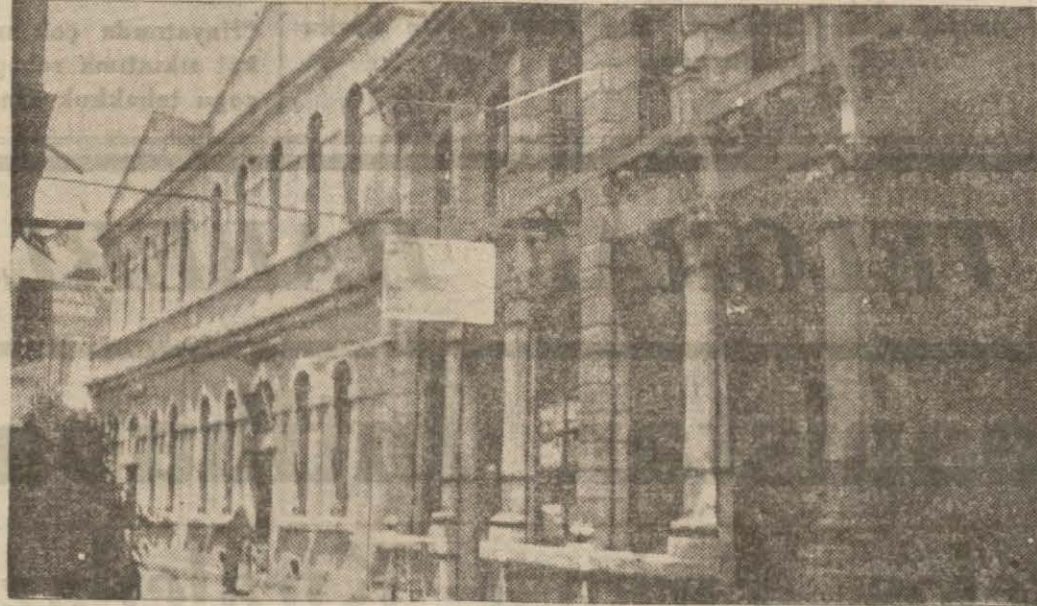
Aydın, 24 (A.A.) — Şehrimiz Halk Evinde şuurulu bir çalışma hareketi vardır. Köycüler şubesinin tertip ettiği irşat kolları civar köyleri ziyaret ederek köylünün umumî ihtiyaçlarıyla yakından alakadar olmaktadır. Bu kollardan birisi Aydına iki saat mesafede Umurlu köyünü ziyaret ederek köylü ile faydalı temaslarda bulunmuşlardır.

Kastamonuda Dokumacılık

Vilâyet Dahilinde Dört Bin Aile Dokuma İşleriyle Uğraşılıyor

Kastamonu, (Hususi) — Türkiye'nin bu şimal vilâyetinde iktisadî buhranın azlığı temin eden müessir, dokuma tezgâhlarıdır. Bundan başka halkın ticaret işlerinde borçsuz iş yapması da buhranın azlık sebeplerinden biridir. Meselâ istihsal edilen tiftik satılmamış, tacirlerin kucağında kalmıştır. Fakat tacirler vaktile borçsuz iş yaptıkları için bu vaziyet onları iflâsa sürüklememiştir. Kastamonide iktisadî âmillerin en başında bütün tacirlerin iştirakile tesis edilen "Kastamonu Bankası", gelir.

Elli hissedarın tesis ettiği bu bankanın sermayesi 25 bin liradır.

Kastamonuda dokumacılık şirket binası

Banka bütün esnafa yardım etmekte, onları korumaktadır. Ziraat bankası da köylüye kredi yardımı yapmaktadır. Kastamonide dokumacılık hayli ilerlemiştir. Dokunan kumaşlar "Dokumacılık Şirketi", tarafından satılmaktadır. Şirketin müdürü Muharrem Beyin bana verdiği izahata göre Vilâyet dahilinde 4000 tezgâh vardır. Yapılan iş-

ler çok mükemmeldir. Bilhassa işlemeli pencere perdeleri, çarşaf, havlular ve saire çok beşenilmektedir. Merkezdeki 1000 tezgâhın haftalık haslatı 400 ile 1000 lira arasındadır.

Burada ipek yetiştirmek için busene teşebbüsler girişilmiştir. 150 aile evlerde ipek böceği beslemiş, fakat dut ağacı az olduğu için istifade edilememiştir. Burada kenevir istihsalı ve organ sanayii çok ilerlemiştir. Yapılan organlar civar memleketlere de ihraç edilmektedir. Kastamonide bakırcılık ta hayli ilerlemiştir. İstanbuldan levha halinde getirilen bakırlar muhtelif kaplar yapılmakta ve çok rağbet bulmaktadır. — Kemal Kadri

Elâzizde

Artık Havalarda Soğuk Gidiyor

Elâziz (Hususi) — Artık yavaş yavaş havalarda soğumaya başladı. İki üç ay evvel sıcağın bunalıp bahçelere ve damlara çıkan halk, evlere girmeye başlamıştır.

Hatta bu birkaç gündüberi üşünecek derecede soğuk olmaktadır. Birkaç aydır havalarda kurak gidiyordu. 24 saatteberi devam eden yağmur susuzluktan şikâyet eden bahçıvanların ve halkın yüzünü güldürmüştür. Bu yağmur üzerine bostanlar yeniden canlanmıştır. — ***

Beygir Hırsızları

M. Kemalpaşa, (Hususi) — Rus Süleyman ile kel Ramazan isiminde iki kişi kazamızın Ayas köyünden iki beygir çalmışlar, Simava götürüp satmışlardır. İkisi de yakalanmıştır.

Yamanlarda Sanatoryom

İzmir, 25 (A.A.) — Verem Mücadele Cemiyeti tarafından Karşıyakada Yamanlar dağında iki senedenberi kurulan kamp civarında Avrupadan getirilmiş olan hava rasat âletlerinin yazdığı dört mevsim zarfında rasat derecelerine nazaran Yamanların sanatoryom inşasına fevkalâde elverişli olduğu tesbit edilmiştir. Sanatoryomun inşası için muameleye başlanacaktır.

Denizli Halkevinde

Denizli, 24 (A.A.) — Halkevi kurslar şubesi tarafından açılan daktilo kurslarının birinci ders tedrisatı bitmiş ve meb'uslarımızın huzur ile imtihanları yapılmıştır.

Minimini Bir Güzel

Amasya (Hususi) — Resmini gönderdiğim yavrucuk, iki buçuk yaşında gülbüz, akıllı ve sevimli bir Türk güzeli tipidir. Neclâ ismindeki bu yavrucuk Türk kız tipinin bütün hususiyetlerini maliktir.

İzmirde

Müskirat İnhisarı Üzüm Alıyor

İzmir (Hususi) — Müskirat İnhisar İdaresi tarafından İzmir borsasından külliyyetli miktarda üzüm ve anason mübayaası için emir gelmiştir. Aynı zamanda İnhisar İdaresi Burnovada yaş üzüm mübayaasına devam etmektedir. Şimdiye kadar 600 bin kilo üzüm alınmıştır.

★ Belediyede Vali Kâzım Paşanın riyasetinde Belediye Reisi doktor Behçet Salih Bey ve Belediye daimî encümen azaları, mütehassıslar ve Ziraat Müdürünün iştirakile yapılan bir içtimada İzmirin mükemmel ve muntazam bir şekilde teşçirine, bataklıkların kurutulmasına karar verilmiş ve mühim tedbirler müzakere edilerek iyi bir program hazırlanmıştır.

Ormanlarda Tetkikat

Bitlis (Hususi) — Şark vilâyetleri ormanlarını tetkika memur Fen Heyeti Van ve Muş vilâyetleri ormanlarını baştanbaşa gezerek tetkik etmiş, şehrimize gelmiştir. Resimde sağdan itibaren muhabiriniz, Konya Amenajman gurupunda Âdil, Heyet Reisi Mithat, İstanbuldan Avni, Samsundan Murat Beylerdir. — Niyazi Yılmaz

San'at, İnsan, Tabiat.

Nurullah Ata

Havalar gündüzün hâlâ sıcak ama, gecelerin biraz olsun serinleşmesi, günlerin kısalması yazın artık geçtiğini haber veriyor. Uzun, sıcak günleri hiç sevmem demiyeceğim; her mevsimin ayrı bir tadı vardır ve insan hepsine hâkim olmağı bilmelidir. Fakat yazın, bilhassa cenup memleketlerinde, tabiat adeta arsızlaşır; insan, tabiatle çarpışmak olan ebedî "mission", unu unutmuş gibidir. Bahçelerin kırların, göğün güzelliğinde, bütün bu realitelerde bizi hulyamızdan çekmeğe kalkışan bir hâl vardır.

San'at yazdan ziyade kışa borçludur. San'atkâr tabiaten kaçınmalıdır demiyorm; onun böyle yaptığı devirler olmuştur ve o devirlerin eserleri de güzeldir. Fakat yalnız tabiate itibar eden devirlerinkiler kadar güzeldir. Onlarda da, zekânın, yalnız kendi kendine çevrilmiş hassasiyetin mahsulü olan bu eserlerde de bir eksiklik vardır.

Hayır, tabiaten büsbütün ayrılmak doğru olmaz; fakat onun hükümrân olması da caiz değildir. Habuki yaz günlerinde tabiat, bize gösterdiği cazip ve lütüfkâr çehre ile her işimize karşı; bizi, birer çocuk gibi kolayca ve kaygusuz yaşamağa davet ederek tembelliğe alıştırır. Cenup memleketlerinde medeniyetin, bilhassa madde medeniyetinin şimaldeki kadar ilerlememiş olması acaba bunun için değil midir?

İnsan tabiaten kaçmamalıdır; zaten kaçamaz, çünkü kendisi de onun bir parçası olduğu için gözlerini yalnız kendine çevirdiği zaman bile yine ona bakıyor sayılır. Etrafindakilerden de kaçmamalıdır; fakat onlara daima hâkim olmak için bakmalıdır.

San'atin yalnız tabiaten ilham almasını isteyenler, bir eseri tabiatte örneği yoktur diye reddetmeğe kalkanlar işte bunu, insanın hâkim olması lüzumunu unutuyorlar. Halbuki beşeriyetin en çok iftihar ettiği eserler bilhassa tabiatte örnekleri bulunmayanlar değil midir? Bir Herakles, bir Tesevs, bir Battal-Gazi, bir Zaloğlu reel kahramanların hepsinden daha büyük; örnekleri olmayan bu hayalî insanlar, insanın hulyalarını, idealini temsil ettikleri için daha hakiki, daha beşeri değil midir?

Fakat onlar tamamiyle mevhum da değildir; elbette onlardan bahseden şairler de reel birer kahramanı düşünmüşlerdir. Fakat onları, olduklarından daha güzel bir hâle getirmişler.

Kışın uzun geceleri geliyor. Hulyalarımıza, tabiaten aldığımız intibaları daha güzelleştirmek, beşerileştirmek saatleri geliyor. Kış ve gece, san'ate yazdan ve gündün daha fazla hizmet etmiştir.

★

Çorumda Halil Beye — Mektubunuzda bahsettiğiniz mecmua artık çıkmıyor. Sahiplerini görmüyorum. Kendilerine yazsanız daha iyi olur.

Siyaset Âlemi

Amerikadan
Alınabilecek
Bir Ders

Amerikada başlamış addedilmek lâzım gelen cümhur reisi intihabi, cümhuriyetçi fırkayı ciddi endişelere düşürüyor. Çünkü bu fırka, Garbi Amerikanın büyük bir ekseriyetini teşkil eden çiftçileri kendisine aleyhtar buluyor. Men ismi verilen eyalet, geçen hafta, intihabatını yaptı ve elli senedenberi cümhuriyetçilere rey veren bu mıntaka demokrat bir mümessil intihap etti.

Amerikada umumî reisicümhur intihabının başlamasından iki ay evvel Men eyaletinin mümessilini seçmesel bir an'anedir. Neticeinin bu şekilde tecelli etmesi de, alâkadarlar için ciddi bir ihtardır. Çünkü Amerika çiftçileri, ziraat istihsalât fiatlerinin düşmesi üzerine tamam (2,500,000,000) dolar borçlanmışlardır.

Bu buhran, cümhuriyetçi fırkanın en becerikli azalarından biri addolunan bugünkü Cümhur Reisi M. Huverin zamanında vukua gelmiştir. Bu itibarla çiftçilerin, içine düştükleri vaziyetten Cümhuriyetçi fırkayı mes'ul tutmalarını tabii addetmek lâzımdır. Amerika çiftçilerine hakiki vaziyeti izah etmek ve kabahatin Cümhuriyetperver fırkada olmadığını ispat eylemek üzere M. Huver bir nutuk söyleyecektir.

Bilhassa çiftçi mıntakalarında irat edilecek olan bu nutkuna ne derece tesir yapacağını peşinen kestirmek mümkün değildir. Fakat bütün dünyada dahilli ve harici siyasete iktisadi ve mali meselelerin bilhassa tekadüm ettiklerini göstermek itibarile, Amerikanın vaziyeti, umumî bir ders mahiyetindedir. Milletler şimdi her şeyden evvel iktisadi bünyelerini kuvvetlendirmeye uğraşıyorlar. Birinin kazancı, diğerinin zararına olmak tabii bir kaide teşkil ettiğine göre, dünyanın çektiği sıkıntı da işte bu münferit gayretlerden ileri geliyor. Ufku karartan tehlikelerden biri ve belki başlıcası işte budur.—Süreyya

İngiliz Lirası
Altın Mı Olacak?

Paris 26 — Maruf iktisatçılarından M. Fredrik yeni yazdığı bir makalede diyor ki: İngiliz lirası yeniden altın para mı olacak, evet. Geçen mayıstanberi mevcudu 121 milyondan 140 milyona çıkarmış olan İngiltere bankası altın esasına dönmiye hazırdır.

Hakikatte beynelmil nakit piyasasındaki buhran, İngiliz lirasının nüfuzunu eksiltmemiş, bilâkis gerek İngiltere'de ve gerek dünyanın diğer aksamında bu nüfuz artmıştır.

İngilterenin hangi tarihte altın mikyasına döneceği meselesine gelince bu tarihi şimdiden tasrih etmek mümkün değildir.

HARİCİ TELGRAFLAR

M. Heriyonun Nutku

Alman Gazeteleri, Silâhlanmak Değil,
Silâhları Azaltmak İstiyoruz! Diyorlar

Paris, 26 — Fransız Başvekili M. Heriyo dün bir nutuk irat ederek, Almanyanın teslihatta müsavat talebine temas etmişti. M. Heriyo "bu talebi reddetmekte yalnız kalmadığımızı görmekle memnunuz" demiş ve Fransanın Almanyaya karşı yaptığı fedakârlıkları saymıştır. Bu hususta Tan gazetesi şu müteleada bulunmaktadır:

Nutukta söylenen "hükümetin esash düşüncesi sulhtür," düsturu, gerek Fransada gerek ecnebi memleketlerde büyük bir intiba doğuracaktır.

M. Heriyo, terki teslihatta Fransanın her millten fazla temenni ettiğini, Fransanın hiçbir millete karşı kin beslemediğini söyleyerek sözlerine şöyle nihayet vermiştir:

Fransa, büyük harpte geçirdiği elim tecrübeden sonra geri kalan evlâtlarını say, şeref ve sulh içinde yetiştirecektir.

Alman Gazetelerinin Mütaleaları

Berlin 26 — Gazeteler, Heriyonun iddiaları hilâfına olarak Almanyanın kat'iyen yeniden silâhlanmak istemediğini, yalnız silâhların tahdidî için bütün teşebbüsleri alkışlayacağını yazıyorlar. Gazeteler, Alman ordusile Fransız ordusunu mukayese etmekte, Fransanın başhca kuvvetlerinin faal orduda olmadığını, ihtiyat orduda bulunduğunu yazmaktadırlar.

★ Paris, 26 — Fransız gazeteleri hiçbir mütalea ilâve etmeden Heriyonun nutkunu alkışlamaktadır.

Milletler Cemiyeti Büyük Meclisi Dün Açıldı

Cenevre 26 — Milletler Cemiyeti büyük meclisi bugün açılmış, M. Politisi asli Reisliğe intihap edilmiştir.

Balonda Bir Tevkif

Ludvig Şafer 26 — Bu sabah Cenubi Amerikaya gidecek olan Graf Zeplinde bir gizli yolcu daha bulunmuştur, bu yolcu balona ziyaret bahanesile girmiş ve saklanmıştır. 17 yaşında bir lehli olan bu çocuk geçen haziranda da aynı cürümden ceza görmüştü.

Fas Hünkârı Mollayı Mohammed bin Yusuf küçük oğlu ve vellaht olan Prens Seyyit Hasanla beraber bir ay kadar Fransız hükümetinin misafiri oldu. Muhtelif şehirleri gezdikten sonra tekrar memleketine avdet etti. Resmimiz Fas hünkârını Paris camlinin avlusunda, küçük prene hediye edilen oyuncakları seyrederken göstermektedir.

Gandi Pek Zayıfladı

Açlık Yüzünden Buhranlı Bir Gece Geçirdi. Hiç Uyumadı

Bombay, 26 — Gandi açlık grevine devam etmektedir. Evvelki gece buhranlı bir gece geçirmiştir. Hemen hiç uyumamıştır. Pek zayıf görünmektedir. Ziyaretçiler Gandinin süratle vücuttan düşmekte olduğunu söylemektedirler. Kongre reisi, teşrinievvele kadar "dokunulamamazlık" ın ilgasına çalışılacağını söylemiştir.

★ Simla 26 — M. Mak Donalt, "dokunulamaz" ların inti-

hapta temsil edilmelerine ait olan Pova itilâfını kabul etmiştir.

★ Londra 26 — Mecusilerle, dokunulamazlar arasındaki uzlaşma M. Mak Donaltle, Hint işleri nazırı Sir Samoel Hoarın nazarı dikkati celbetmiştir.

Gandi Açlık Grevine Nihayet Verdi

Bombay 26 — Puna itilâfı Mak Donalt tarafından kabul edildiğinden Gandi açlık grevine nihayet vermiştir.

Çinde Kolera Hastalığından
3500 Kişi Öldü

Şanghai 26 — Kolera hastalığı Çini fena halde tehdit etmiye başlamıştır. Kolera hastalığına karşı alınan tedbirler hiçbir netice vermemiştir. Yalnız Şansi şehrinde koleradan 3500 insan ölmüştür.

Meşhur Alman Ressamı Öldü

Berlin, 26 — Almanyanın en maruf ressamı olan Maks Slefth 63 yaşında olduğu halde Berlinde vefat etmiştir.

Haydutlar Balo Verilirken Bir
Klube Taarruz Etiler

Şittagong (Bingal eyaletinde) 26 — Gece bir balo verilirken Avrupa klübü haydutların taarruzuna uğramıştır. Haydutlar klüp haricinde iki bomba atmışlardır. Davetliler infilâkın sebebini anlamak üzere dışarıya çıkmışlar haydutlar tarafından muhasara edilmişlerdir. Genç bir İngiliz kadını ölmüş 8 Avrupalı yaralanmıştır.

TEFRİKÂN UMARASI: 80

ÇOCUKLUĞUM

Meşhur Rus Edibi Maksim Gorkinin hayal romanı

Türkçeye Çeviren: Muvaffak

— Ondan uzak bulun, Allah bilir nasıl bir adamdır!..

Fakat, o beni tekrar kendine çekiyordu. Onun ıstırapla yüzünü buruşturarak nineme: "Müthiş bir surette yalnızım!" dediğini duymuştum. Bu kelimelerde benim çok iyi anladığım ve kalbime doğru akan bir şey vardı.

Bunun için ona gittim: Avlunun penceresinden baktım. Oda boştu. Burası tıpkı acele ile her nevi eşyanı karmakarışık

atıldığı dağınık bir sandık odasına benziyordu ve oda sahibi gibi garip ve manasızdı. Bahçeye indim. Onu, çukurun içinde gördüm. Vücudunu iyice öne eğmişti. Yüzü avuçları içerisinde idi. Dirsekleri ile dizlerine istinat ederek etrafında fıskırmuş bir sürü yabancı ot, diken ve ısırganım arasında kömür haline gelmiş bir direğin ucunda çok rahatsız bir surette oturuyordu. Böyle rahatsız ve

yalnızca bu çukurda oturuşu ona karşı olan merbutiyetimi çoğaltmıştı.

Uzun müddet beni görmedi. Gözleri kör bir uhu kuşunun gözleri gibi üstümde dolaşıyor ve geçiyordu. Sonra birdenbire, hidetli bir sesle sordu:

— Beni almaya mı geldin?

— Hayır!

— Peki, niye geldin?

— İşte..!

Gözlüğünü aldı, kırmızı-siyah benekli bir mendille silerek dedi ki:

— Hadi, atla aşağıyal.

Direğin üstünde yanına oturduktan sonra kolunu omuzuma doladı ve beni kendine doğru çekti:

— Böylece dur! Burada otu-

ralım ve susalım, nasıl işine geliyor mu? Sen muhakkak inatçının birisin!

— Evet!

— Pekâlâ!..

— Uzun müddet sustuk. Sessiz, tatlı, saatten saate renk değiştiren ve aynı zamanda solgunlaşan bir yaz sonu akşamı idi. Yaz bidayetinde hava toprak ve ot kokarken şimdi ancak soğuk bir rutubet duyuluyor, haya garip bir surette şeffaf görünüyor, kızılbaşan semada süratle uçan kargalar insanda acı düşünceler uyandırıyor. Her şey dilsiz ve sakindi. Her ses, kuşların kanat çırpıntıları, yere düşen yaprakların hisirtıları insana korku verecek kadar bu sükûtu

ihlâl ediyormuş gibi geliyordu. Fakat hemen göğüs dolduran ve dünyayı ihata eden sükûnet avdet ediyordu. Bilhassa böyle dakikalarda ki, kalpte saf, temiz bir müslin gibi ince ve şeffaf düşünceler uyanır. Bu hisleri kelime halinde toplamak mümkün değildir.. Onlar birdenbire meydana çıkarlar, yitkiselirler ve tekrar süratle gökten inen bir şehap gibi kaybolurlar. Bu hisler kalbi okşarolar, ıstırap uyandırırılar, için sükûnunu ihlâl ederler, tuğyan ederler, erirler ve sonra bütün hayatları için şekil alır, şahsiyet peyda ederler.

Ben pekâlânın sıcak vücuduna vücudumu yapıştırmıştım.

(Arkası var)

Gönül İşleri

Kadın
Hizmetçi
Değildir

" Bir senelik evliyim, karımla ilk iki ay pek iyi değilse de pek te fena geçinmedik. Fakat ondan sonra da bir daha lâzım gelen hizmeti yapmamıya başlamıştır. Bilhassa bir de çocuğumuz dünyaya gelince büsbütün lâkayt kalmağa başladı, okadar ki, şunu yap, bunu yap demezsem yapmaz. Ben de fazla sinirliyim; buna tahammül etmem ne yapayım. "

Mersinden
M. D.

Siz hizmetçi arıyorsunuz zahir. Mesele yok. Karınızı bırakır, bir hizmetçi alırsınız. O vakit istediğiniz gibi emreder, istediğinizi yaptırırınız. Kadın hizmetçiden fazla bir şeydir ve hiç olmazsa bir anadır.

★

" Yedi ay evvel bir gençle konuştum. Bu konuşmaların neticesi kalben ona merbut olduğumu anlattım. Fakat bu genç şimdiki halde nişanlı. Bana nişanlısını bırakarak ebediyen mes'ut olacağımızı şerefiyle temin etti. Acaba nasıl olsa illerde birleşecek iki kalbin arasına yine bir saadet için greyim mi, yoksa birbirine bırakarak kendi temiz hislerimi kalbimin hülcra köşelerinde uyutmağa çalışayım mı? "

İzmir, Nerf

Ben olsam kızım, evvelâ bu gencin samimiyetine inanmam. Bugün nişanlısını bırakıp ta seni alacağını söyleyen adam, yarın da seni bırakıp bir başkasına aynı sözleri söyleyebilir. Genç kızların kalplerile bu kadar hafifçe oynayabilen bir adam tehlikelidir. Onun için onları başbaşa bırak, sen saadetini başka yerde aral!

★

" Çalıştığım dairede bir yer boşaldı. Amirime tanıdığım kızlardan birini tavsiye ettim. O da kabul etti. Fakat sonradan öğrendim ki, bu kız evvelce çalıştığı yerden, ciddiyetini muhafaza edemediği için çıkarılmış. Şimdi onun buraya gelmesi hakkımdaki kanaati de değiştirecek. Amirime yaptığım hatayı söyleyeyim mi? "

Ferhunde

Bence evvelâ kızla konuşup öğrendiklerinizi kendisine söylemeniz ve onu ikaz etmeniz doğru olur. İhtimal ki kız yaptığı hataya nadim olmuştur. İhtimal ki yaptığı bir çocukluk mübalâğası edilmiştir. Bir insanın ekmeğine mâni olmak kolay iş değildir. Kız yeni işinde terbiyesile oturmayı vadederse, o vakiti bekler ve bir şey yapmazsınız. Yalnız siz de vaziyetinizi korumak için ihtiyatlı bulunursunuz.

HANIMTEYZE

Dünya Hâdiseleri

İngilterenin
Cellâdını
Öldürdüler

Londradan yazıyor: İngilterenin 23 senelik cellâdı Con Ellis esrarengiz bir surette katledilmiştir. Con Ellis, memuriyet müddeti esnasında 2400 den fazla adam asmıştır. Bilhassa eline asılmak üzere verilen başlıca adamlar arasında İrlânda milliyetperverleri vardı ki bunlar, Umumi Harpte, Almanlarla anlaşmış olmakla itham edilmişlerdi. Con Ellis bundan bir müddet evvel tekaüt edilmiş ve aktörlüğe intisap etmişti. Bu meslekte fazla muvaffak olamayınca bir berber dükkanı açtı, onu da idare edemedi. Çalışmaktan vazgeçerek Lankşayr vilâyetinde küçük evine çekildi. Con Ellis, işte bu evde boğazı sıkılarak boğulmuş bir halde bulunmuştur.

Eşkıyanın Açgözlülüğü

Nankin — Mançurinin yeni hükümet merkezinden kaçırılan biri kadın diğeri erkek iki İngilizin akıbeti büyük endişeler veriyor. Bunlar, Çan - Çung şehrinin hemen kenarında golf oynarken Mançurili müsellâh kimseler tarafından dağa kaldırılmışlardı. Üç kişi idiler, arkadaşlarından biri kaçıp kurtuldu ve hâdiseyi Japon polisine haber verdi. Mançurili eşhas diğeri İngiliz kadını ile erkeğini uzak mesafelere kadar götürmeye muvaffak oldular. Arkalarından gönderilen 500 Japon askeri hiçbir şeye muvaffak olmadı.

Kaçırılan kadın Misis Pavlev namında maruf doktorlardan Filipin kızıdır. Yanındaki erkek te Mister Şarles Kokran namında, bir İngiliz petrol kumpanyasında çalışan bir memurdur. Uzun günler habersiz geçtikten soara nihayet İngilizleri kaçırın adamlar doktor Filipe şu haberi göndermişlerdir.

"4.000.000 frank, 200 bin tabanca kurşunu, 192 tabanca, 30 bin tüfek mermisi, 30 tane cep, 30 tane de altın kol saati gönder. Aksi takdirde kızın kurşuna dizilecektir."

Doktor Filip, bu garip talep karşısında eşkıyaya haber göndererek, kendisiyle görüşebilecek salâhiyet sahibi bir mümessil tayin etmelerini istemiştir. Diğeri İngilizce gelince: Bu adamın çalıştığı kumpanya memurunu kurtarmak için fazla hararetili görünmediğinden ve eşkıya ile temasa gelmediğinden dolayı haydutlar fena halde kızmış ve kumpanyaya da şu ihtarda bulunmuşlardır:

"Bizimle temasa gelmek için biraz acele edin. Eğer daha fazla gecikece olursanız, ikaz makamında, şimdilik memurunuzun bir kulağını göndereceğiz."

İflâs Eden Şehirler

Berlinden bildiriliyor: Almanyanın Frankfurt ve Kolonya şehirleri belediyeleri, çok müşkül bir vaziyete düşmüşlerdir. Bu şehirler, evvelce aldıkları borçların ne faizini, ne de esas kısmını tediye edebilecek bir vaziyette bulunmamaktadırlar. Almanyanın başlıca şehirlerinden olan iki mühim merkez hukümetten yardım görmek üzere yaptıkları teşebbüsler de akim kalmıştır. Resicümhurun bir emirnamesile bir müddet için moratoryom hakkı almaları ihtimali vardır.

TARİHİ MUSAHABE

"Sultanım.. Paşayı Götürüyorlar. Son Selâmını Ver, Hakkını Helâl Et!,"

Cüce Sultan, Saçlarını Yolarak Bu Manzaraya Bakarken Tabutu Taşıyan Vezirlerden Birini Gösterdi Ve...

Bir zamanlar kubbe altı denilen yer, Osmanlı vükelâsının içinde toplandıkları o meşhur daire, damat paşalar karargâhı olmuştu. Her vezir bir sultan olarak padişahla hımslaşıyor ve o kuvvetle kubbe altında yer tutuyordu. Damatlar karargâhı bir taraftan da dönmeler yurdu idi. Meselâ on altıncı asrın ortalarına doğru kubbe altında bulunmak hakkını kazananları gözden geçirelim: Vezirlerden Piyale, Macardan dönme idi. Ahmet Paşa, İstiryalı olup Graçta doğmuştu. Mahmut Paşa, Eskiavyan Kanije kasabasıandı.

Sinan Paşa Cenevizdi. İmrahor Mahmut Ağa, Ahmet Paşanın hemşerisi, babüssaade ağası aslen Velzor isimli bir Karintiyalı, tercüman Mehmet, Prağlı olup müteferrikalar, çavuşlar içinde de bilâhare vezir olacak birçok Macarlar, Almanlar bulunuyordu. Hattâ "Ars,"lı Adam Nozor isminde bir papaz ihtida ederek kubbealtı erkânı sırasına katılmıştı!

İşte bu adamların bir kısmı Osmanlı hanedanile akrabalık tesis etmişlerdi. Daha doğrusu padişahlar, kölelikten pašalığa çıkardıkları kimselerin sadakatlerini kuvvetlendirmek için onları damat yapmak siyasetini güdüyorlardı.

Vezirlerle sultanlar arasında yapılan izdivaçlar, erkekle kadının birbirini beğenmeleri esasına değil, yalnız padişahların ve bazan da sultanların narzusuna istinat ettiği için damat paşaların harem hayatı ekseriya tatsız oluyordu. Çünkü otuz beş yaşında bir vezire altmışlık bir sultanın verilmesi vaki olduğu gibi, yetmiş beşlik bir vezire de dokuz, on yaşlarındaki prenseslerin nikâlandığı görülüyordu. Sultan İbrahim devrinde üç, dört yaşındaki kızlar bile vezirlere nikâhlanmıştı!

Koca olacak adamların "inti-hap," hakkına malik olamamaları ve sultanların, diledikleri veziri seçmeleri an'ane hükümüne girdiği için hür ruhlu ve hür yürekli vezirler, kubbe altına girmek hevesini taşımazlar, kıyılarda ve hudutlarda dolaşırlardı. Orası, o

kubbe altı, sultanların idare ettiği bir nevi "nikâh ağı," idil

Damatlık şerefi uğruna fani hayatın mukadder zevklerinden mahrum kalmış veya bırakılmış vezirler çoktu. Meşhur Sokullu Mehmet Paşa da bunlardan biridir. O dirayetli ve çok ehliyetli vezir, kendisinden birçok yıllar sonra şöhret kazanan üstat şairlerden birinin:

İzdivaç emri hele emri asir.
Onu sen görme sakın sehlü yesir!
Ukalâ bunda teharri eyler
Birçoğu meyli tesorri eyler!

Kıt'asile müdafaa etmek istediği halayık alma yoluna girmiş, nikâhlı kadın almamış ve iki cariyeye seçerek onlarla yaşamayı tercih etmişti. Odaklıklarından iki de oğlu vardı, yetişmişlerdi, mühimce mevkiiler tutmuşlardı. Fakat talihkendisini kubbe altına getirince bu sakın hayat kökünden sarsıldı, cariyeler sürüldü ve zavallı Sokullu, damatlık beliyesine tutuldu.

Bu, bizzat hünkârın düşüncesile değil, Cüce Sultan diye anılan Prenses Esmânın dileğiyle yapılmıştı. Doksan santimetrelilik bir boya malik olan bu çirkin sultan, İmperatoriüğün en uzun boylu vezirile, Sokullu ile evlenmeği istemişti. Kendisile, cüceliğinden ve çirkinliğinden dolayı, istihza eden diğeri prensesleri bu suretle kışkırtarak istiyordu. Padişah, biçimsiz bir kadın minyatüründen başka bir şey olmayan Cüce Sultanın arzusunun yerine getirmekte tereddüt et-

medi, Sokulluya, huzuruna çağırıp, büyük saadeti müjdeledi:

— Öp elimi lâla, Esmayı sana veriyorum!

Sokullu bu suretle damat ve Cüce Sultan, en uzun boylu vezir ile evlenerek-haydi kafiyeye riayet edelim-bermurat oldu! Lâkin kurulan yuva, bir gün bozuldu, Sokullunun katlolanması Cüce Sultan dul kaldı.

Şöhretli vezirin cenazesi kaldırıldığı gün, çirkin dulun minimini gözlerinden sicim gibi yaş akıyordu, küçük cüssesinin içinde yanık raşeler dolaşıyordu, halayıklar başına toplanmışlardı. Teselli vermeye çalışıyorlardı. O va veylâli demde bir haremağası geldi:

— Sultanım, dedi, Paşayı götürüyorlar, son selâmını ver, hakkını helâl et!

Cüce Sultan feryat içinde pencereye koştu. Kocasının uhrevî mahmelini hicranlı ve yaşlı bakışlarla kucakladı. Dört Vezir, tabutun dört koluna girmişlerdi, ağır ağır yürüyorlardı. Büyük bir kalabalık ta birlikte gidiyordu.

Cüce Sultan, saçlarını yola yola bu manzaraya bakarken birdenbire sustu ve arkasında elpençe divan duran haremağalarından birini çağırarak tabutu taşıyan vezirlerden birini gösterdi:

— Bu kim, dedi, tıpkı rahmetliye benziyor.

— Bodin valisi Ali Paşa!

Cüce Sultan, kocasına fatiha okur gibi mırıldandı:

— Ne boy bos, ne boy bos? Allah kem gözden esirgesin!

Üç ay sonra padişah, Cüce Sultanın bir tezkeresi alıyordu ve bu tezkerede Bodin Valisi Ali Paşanın damatlıkla şereflendirilmesi rica olunuyordu. Şimdi sözü müverrih Peçevi'ye bırakıyoruz:

"Kalaylı Koz Ali Paşa," gayet silâhşor ve vakur bir adamdı. Sokullunun zevcesi Esmâ Sultan kendisile izdivaç arzusunda bulunarak padişahın "hattı şerif," varit olmasile zevcesini boşadı. Bu ağır felâkete uğrıyan kadın, yirmi yıllık kocasının konağında

Kari Mektupları

Sırbistanda
Arazisi
Olanlar

Muhterem gazetenizin 22 Haziran 1932 tarihli "685," numaralı nüshasında 8 inci sahifesinde "Sırbistanda arazisi olanlar," serlavhası altında 4 temmuz 1932 nihayetine kadar emlak ve arazi sahipleri emlak ve arazilerin bulunduğu mahal belediyelerine müracaatle beyanname vermelerini ve beyanname vermeleri Türklerin menfaatleri icabından olduğu," namile bir yazı gördüm.

Bu yazı emlak ve arazimizin bilâ itiraz zaptı ve yağması tecviz eden Sırbistandaki "Ağrar kanununa," taallük etmektedir. Altı ay mukaddem neşredilen bu kanunu biz müslümanlar ariz ve anık en son maddesine varınca kadar tetkik eyledik. Netice pek feci ve elîmdir. Arazimizin son metre murabbânı, gıdamızın, sermayemizin son lokmasını yağma ettiren Ağrar Kanunu tazminat bedeli diye lütuf ve ihsan ettiği meblâğ okadar azdır ki, beyanname tanzin ve ita masarifini tediye edemez ve bu para otuz senede töbenecektir. Ağrar kanununa töben beyanname vermek ölüm döşeginde vasiyetnamesini muhaliflerine yazdırmak demektir. İ"mza Mahfuzdur."

Bir İhtikâr Şikâyeti

Mahmutpaşada Acıçeşme karşısında bir bakkal vardır. Piyasada ve bakkallarda şekerin okkası 53:54 kuruş iken bu madam 60 kuruştan aşağıya vermiyor. Niçin pahalı satıyorsun diye söylendiği vakit, piyasada şeker buhranı vardır ve daha pahalı olacaktır, diyor.

Halbuki piyasada şeker buhranı olmadığını ve milli şeker fabrikalarımızın ihtiyaca kâfi miktarda şeker çıkardıklarını gazetelerde okuyoruz.

Acaba böyle ihtikâr yapanlar cezalandırılmaz mı?

Mercinin nazarı dikkatini celbeylerim.

Daimî karilerinizden: I. H.

Bir Mesele

Bir vekâlet memuriyetinden tasfiye kararı alan diğeri bir vekâlet emrinde tazviz olunur mu?

Muallimlikten tasfiye edilmiş bir zat Maliyede vazife almıştır. Tasfiye manii memuriyet değil midir?

Vilâyetimizin muhterem gazeteniz tarafından dikkat nazarının celbolunmasını rica ederiz efendim.

İbrahim Halil

SON POSTANIN

İLÂN FIATLERİ

- 1—İlânın bir satırı gazetenin metin yazısile vasatı 4 kelimedir.
- 2—Aynı yazının 2 satırı 1 santimdir.
- 3—Daha kaba ve daha inco yazılar santim ile hesap edilir.
- 4—Sayfasına göre ilânlar aşağıdaki fiatlere tâbidir:

Sayfa	Santimi	Kr.
1 inci	400	
2 "	250	
3 "	200	
4-5 "	100	
Diğeri sayfalarda	50	
Son 2 sayfa	25	

ayrılırken okadar ağladı, okadar inedi ki, Bodinin dağı, taşı titredi ve bütün Bodinlilerin yüreği kanadı. Fakat onun bedduası yerde kalmadı; Esmâ Sultan, çok geçmeden öldü. Ali Paşa da - diğeri bir sultanın ağına düşmemek mülâhazasıle olacak - Tekrar Bodin valiliğini istedi ve orada ölüp eski karısını yanına gömüldü."

Görülüyor ya, padişahlar gibi sultanlar da nefislerine düşkündü. Göz koydukları adamla evlenmek için ev yıkmaktan çekinmezlerdi. ★ ★

PAZAR OLA HASAN BEY

Şeker Meselesi

Nedense gazete sütunlarına yapışkan bir halde asılı kaldı. Ballandıra ballandıra hergün yazıyorlar. Fiati toptan şu kadara veriliyor mu, ihtikâr yapıyor mu, piyasada azahıyormuş, hayır çoğalyormuş.. Bütün bu havadisler artık insanın içini bayıltıya başladı. Beni sinirlendiren nokta ihtikâr yapımı, azalması, çoğalması meselesi değil, bütün bunlara sebep olanın başka bir madde, meselâ tuz olmayıp, biber olmayıp şeker olmasıdır.

Hatırlıyorum.. Ta eskiden okkası kırk paraya satılırken Harbî Umumi başlar başlamaz kedi görmüş fare gibi birdenbire ortadan kayboldu. Senelerce hâsretini çektik, günün birinde onu çay fincanlarımızda eritmeyi düşünme düşünme kendimiz eridik.

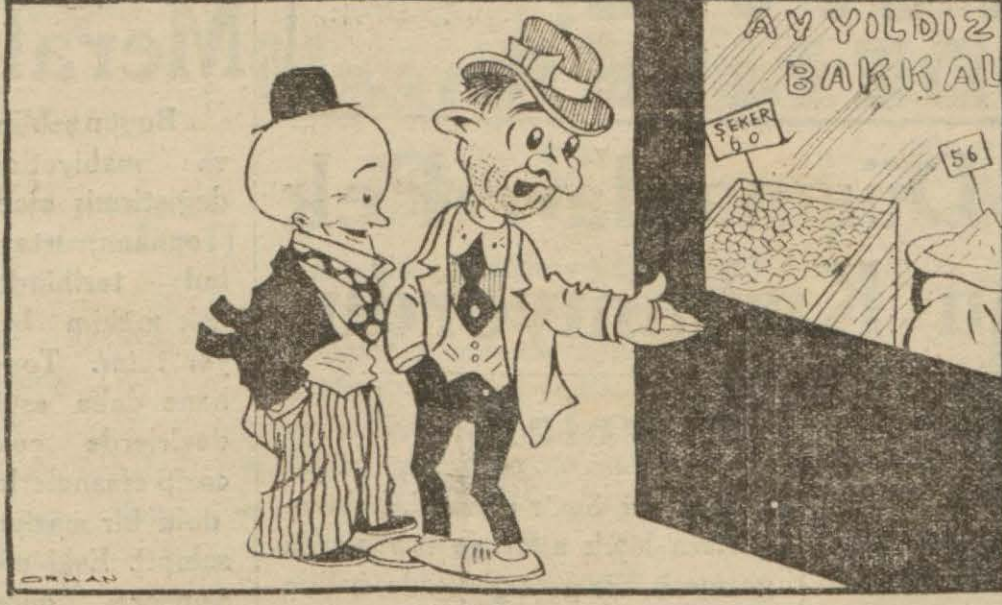
Sakarın, Pataka nevinden, ne idüğü belirsizler, şeker yoksa biz varız diye meydana çıktılar. Sakarınli mahallebi Patakalı tahin helvası yemekten midemiz, barsaklarımız acıip şekillere girdiler..

Harbî Umumi bitti, şeker çoğaldı. Fakat kâfir nedense cilve yapmaktan hoşlanan kadınlar gi-

Kimin İçin

Hasan Bey, yol- da bir dostile beraberdi. Önterinde yirmi beş yaşlarında bir kadın, yanında da on altı yaşında kadar görünen bir erkek konuşarak yürüyorlardı.. Dostu Hasan Bey bunları gösterdi: — Bak Hasan Bey, bir birlerine hiç uygun değil. Erkek kadından daha genç..

Hasan Bey güldü: — Ha, anlattım.. Herhalde hanım, beyi kendisi için inihap etmiştir. — Kızık kız kardeşin mi liyeceksin? — Hayır, ihtimal annesi vardır..

Hasan Bey — Azizim, hiç flatini sorma! Biraz tatlı yiyeceğiz diye acı bir cevap almıyalım..

Lüzum Var mı?

Hasan Beyin yüz yaşını geçmiş bir tanıdığı vardı. Bir gün ona sokakta rast geldi iki büyüküm. zolla yürüyordu. Hasan Bey sordu: — Nereye gidiyorsun hazret? — Camiye namaz kılmaya.. Hasan Bey düştü: — İyi etmiyorsun zannediyorum. Allah seni bu zamana kadar dünyada unutmamış; şimdiki karşısına çıkıpta, ben hâlâ ölmemişim, diye hatırlatmana lüzum var mı?

Hasan Beyin Fıkraları

Kütüphane

Hasan B. bana kütüphanesini gösterdi, çok güzel kitapları vardı..

— Hasan Bey, dedim. Bu Kitaplardan birkaç tanesini bana verir misin, okuduktan sonra tekrar iade ederim.

Hasan B. teklifimi kabul etmedi:

— İmkânı yok dostum, dedi. Bu gördüğün kitapların hepsini ben tanıdıklarımın, senin benden şimdi istediğin gibi isteyip almıştım.

Değmez

Hasan B. düşünceliydi, karısı sordu:

— Efendi ne düşünüyorsun..

— Ehemmiyetsiz bir şey canım.

— Şimdi senin aklında olan şeyi anlamak için yüz liram olsa feda ederdim..

— Değmez zannedirim.. Aklında sen vardın!

TRAMVAY VATMANINA ARİZE

Tramvay bekledim geçti saatler, Bırakma beni al vatman efendim.. Kaç oldu bu sabah yap için sefer? Yetişir bu kadar dan dan efendim..

Acırdım bilseydin ne de çok işim, Tembellik değildir minnet edişim.. Beni geç bırakır yayan gidişim; Yürürüm fakat yok zaman efendim..

Geçmişti birçoğu dokuz mil hızı, Yeşil pek azdı çoktu kırmızı; Beklemek yüzünden dizimin sızı, Kalmadı bende de derman efendim..

Oturmak istemem ayakta kalsam, Raz yım dışarda bir köşe alsam; Gi demem yorulsam, hem de bunalsam.. Gördün ya hâlimi aman efendim..

P. O. H. B.

Gümüş Tabak

Geçen akşam Hasan Beyin evinde oturuyorduk. Komşusu büyük bir tabak dondurma gönderdi. Hasan Bey dondurmaya yerken:

— Tuhaf, dedi, komşum galiba fakirleşti, bundan evvel bir defa daha dondurma göndermişti, fakat o sefer dondurma gümüş tabağa konulmuştu. Şimdi porselen tabakta geliyor.

Hasan Beye sordum: — Gümüş tabağı satmış olmasınlar? — Zannetmem buna imkân yok.. Gümüş tabak bizim büfede duruyor.

Banyo

Hasan Beyin komşusu hastalanmıştı. Doktor getirdiler. Muayeneden sonra doktor hastaya: On iki banyo tavsiye etti. Hasan Bey bu tavsiyeyi duyduğu zaman sevindi.

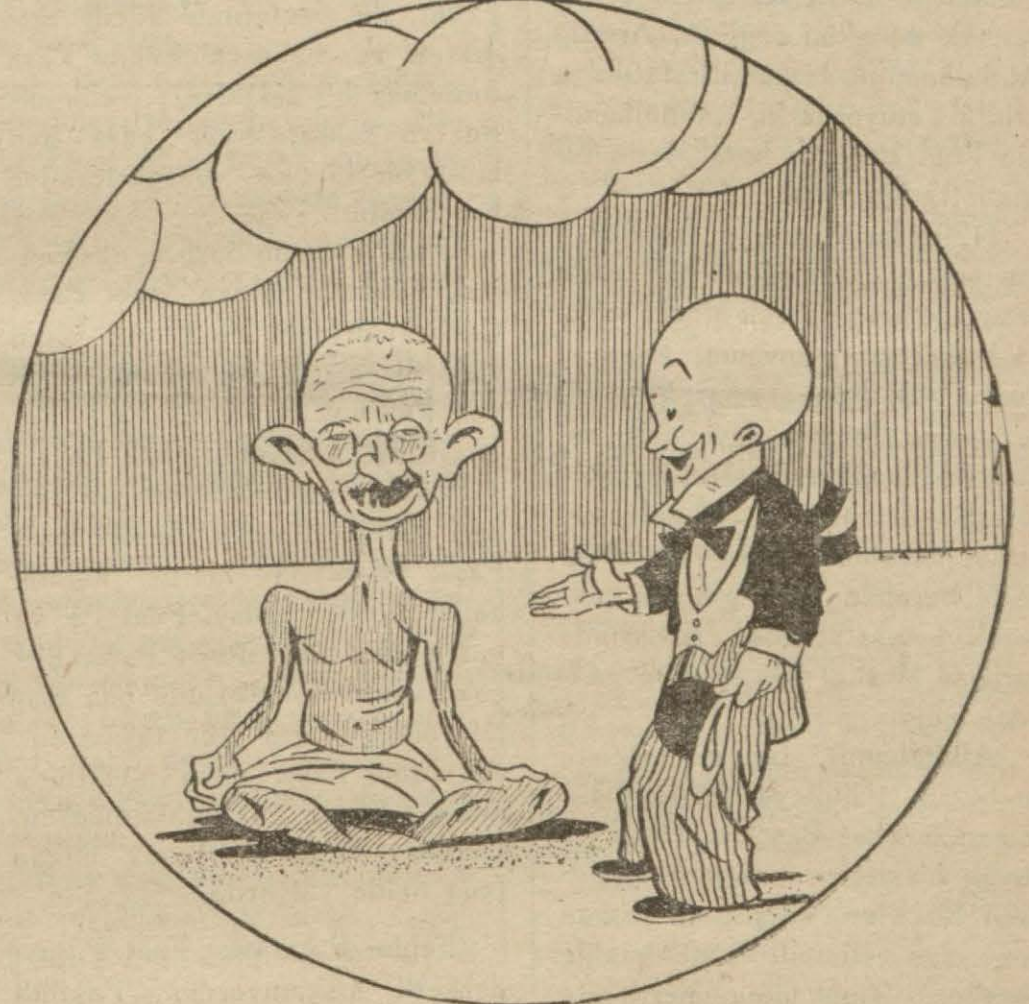
— Desenize komşum on iki sene daha yaşayacak.

— Nereden anladın Hasan B.?

— Anlaşılmıyacak şey mi? Komşunun huyunu bilirim, senede ancak bir defa banyo yapar.

— Hasan Bey, gazeteler yazıyor. Birçok kişi bize sahip çıkıyor muş.. — Daha ne istiyorsunuz? Keşke bize de sahip çıkanlar olsa da sayelerinde karnımızı doyursak.

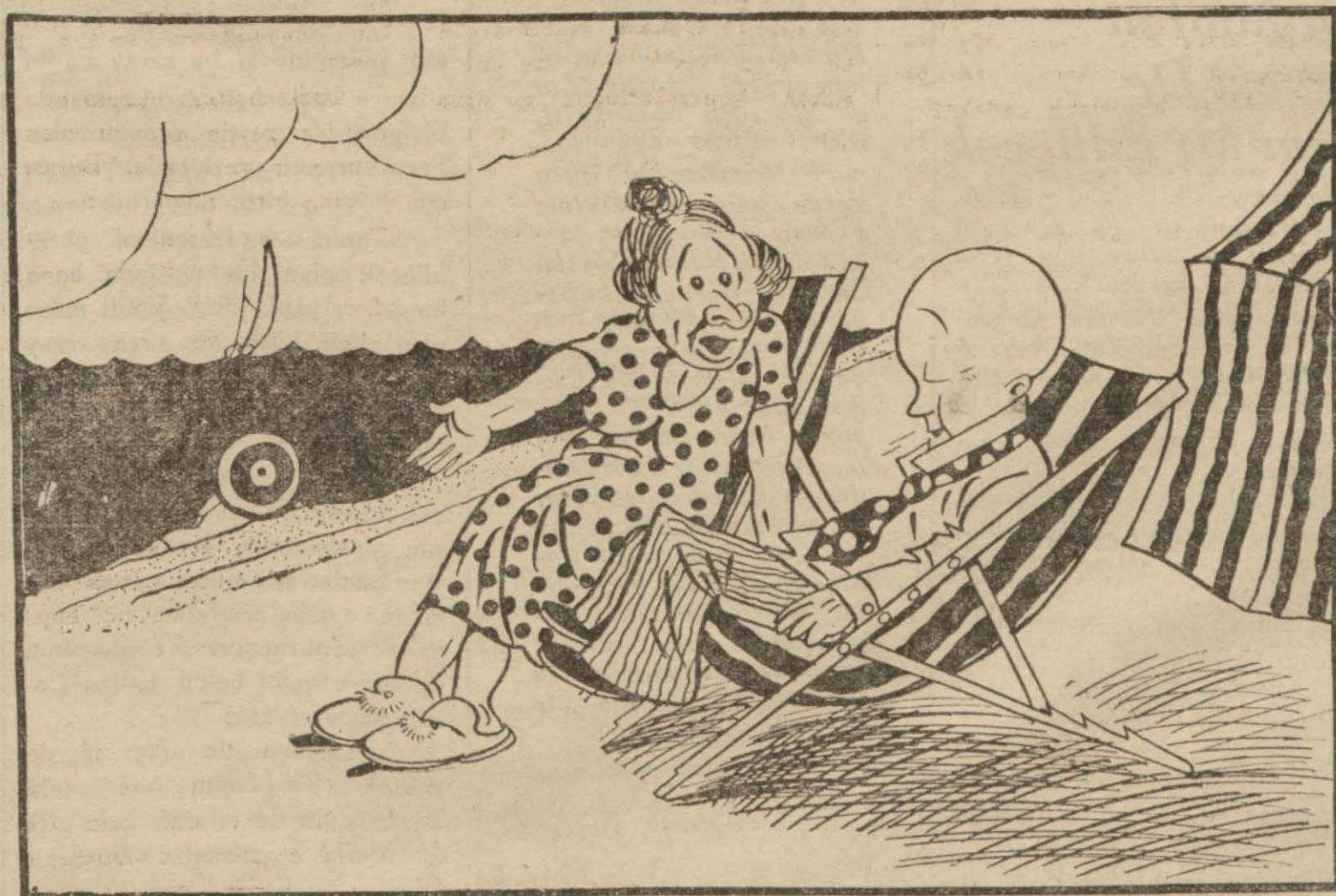

Hasan Bey — Hazret, artık bu açlık grevine bir nihayet ver.. Aç durumum da istediğimi yaptırırm diyorsan nafle, tok açın halinden anlamaz..

bi ikide bir rengini, biçimini değiş tirdi. Kâh sarardı, kâh pembeleşti.. Hele biçimleri.. Hendese kitabında olan olmyan nekadar üç buutlu şekil varsa hepsine bir kere girdi, çıktı.. Yalnız iki okkasının bir araya gelip giremediği bir yer bizim evin kileri kaldı. Bugün elli iki buçuk kuruştan alacak olursam kırk sekiz buçuk kuruşa satılmıyacağını nereden keşfedeyim. O buçuklu fiatlerden kurtulmadıkça herhalde ben de böyle bir keşifte bulunabilmenin güçlüğünden kurtulamiyacağım..

Günün birinde kafam kızacak, Gandiniyi yemek yemiye tövbe ettiği gibi, ben de o zaman sıra ile kelle şekeri, kesme şekeri, toz şekeri, akide şekeri, lobusa şekeri deribiri arkasına takılıp önümde resmigeçit yapsalar, bir tanesini bile tek gözümü kırıp bili diye çağırma çagım.. Eskiler, kabak tadı verdi. derlermiş. Şimdi de şeker tadı verdi.

Evvelki gün bir gazetede okudum. Dokuz tüccarı şeker ihtikârı cürmüyle mahkemeye vermişler..

— Aman efendi bu ne hal? Seni görenler, sayfiyeye gelmiş değil, dairede çelşiyor zannedecekler.

Mahkemede ne olacağını bilmem. Fakat cürümleri tebeyyün ederse bence en iyi ceza ağz-

larına biber doldurmaktır. Tatlı kazancın acı tarafını anlasınlar..

Ve biz de artık şeker lâfını ede ede ağzımızın tadını bozmıyalım. PAZAROLA

Sigara

Hasan Bey eskiden bir sigara tiryakisi idi. Son günlerde sigarayı bıraktı.. Fakat eskiden hiç öksürmediği halde şimdi müthiş öksürüyordu..

— Hasan Bey hani sen sigarayı bıraktım diyorsun. Fakat şimdi öksürüyorsun.

— Ne yapayım azizim, arkadaşların yüzünden..

— Nasıl, anlamadım..

— Eskiden kendim cigara alı, öksürmezdim, şimdi cigara almıyorum. Fakat arkadaşlardan istiyip yine içiyorum. Arkadaşlarım da hepsi başka bir cins sigara içiyor. Sigaraların cinslerinin değişmesi yüzünden öksürüyorum.

İhtiyaçlar..

Hasan Beyin oğlu Ankaraya gidiyordu. İstasyonda ayrılırlarken Hasan Bey tavsiyelerde bulunacaktı.

— Oraya gider gitmez..

— Mektupla haber veririm baba..

— Eğer bir şey unuttunsa..

— Telgraf çekekerim..

— Paran biterse..

— Derhal telefon ederim.

Deli Fuat Paşanın Düşmanları Pek Çoktu. Bazıları Onu Kiskaniyordu

Habbeyi Kubbe Yapan Hafiyeler

Muarrir ✱

Her Hakta Mahfuzdur

-140-

Hiç kimseye emniyet ve itimadı olmayan, aleyhinde bulunanları hoş görmeyen ve hatta bazan da affetmiyen Abdülhamit, acaba Fuat paşaya niçin müsamaha gösteriyor.. onun bazan müfrit ve taşkın (tefevühât)ına karşı ceza vermesi lâzım gelirken, neden bu şekilde taltiflerle mukabele ediyor.. verilen jurnallara karşı:

— İlişmeyin, şu benim deli çerkezime...

Diye geçiyordu?... Acaba Abdülhamit Fuat Paşayı seviyor mu idi?... Buna, kat'iyetle cevap vermek mümkün değildir. Ancak, Abdülhamidin bizzat itirafatından istidlâl ediyoruz ki, Abdülhamidin Fuat Paşaya karşı derin bir minnettarlığı vardı.

(1293Harbi) nde meşhur R. kumandanı (Şuvalof) un karşısında cesurane harp ederek bihakkin (Elena Kahramanı) unvanını kazanan Fuat Paşa, Rus orduları İstanbul surlarının önüne dayandığı zaman da büyük fedakârlıklar göstermiş.. İstanbulun müdafasını bizzat deruhte eden Abdülhamitle beraber gece gündüz çalışarak (Ayastafanos) sirtlarında parhyan Moskof süngülerine merdane göğüs germiştir.

Abdülhamit, taç ve tahtının en büyük tehlikeye düştüğü bir zamanda Fuat Paşanın ettiği bu büyük hizmetleri unutmuyor; şiddetli tezvirlere karşısında bazan ona olan itimadı sarsılmakla beraber, yine onun mertliğine güveniyor; söylediği sözleri hüsnüniyetine ve açık kalpliliğine atfederek Fuat Paşayı kırıp incitmekten çekiniyordu. Maamafih, Paşanın bu derece mergup olmasına başka bir sebep daha vardı. O da halkın bu zata karşı olan muhabbet ve teveccühü idi. Fuat Paşanın harp meydanlarındaki kahramanlık menkubelerini kalplerine nakşetmiş olan halk, onu seviyor; hatta, ekseriya büyük şahsiyetlere izafe edilen bir unvanla yadederek (Deli Fuat Pş. demekten bir zevk hissediyordu. Abdülhamit ise, halkın takdir ve teveccühüne mazhara olan müm-taz şahsiyetleri daima hoş tutmak siyasetini takip ettiğinden bir taraftan kendi minnettarlığını, diğer taraftan da bu umumi muhabbet karşısında Fuat Paşaya karşı daima cemile-kârane muamele gösteriyor, (muayede merasimi) esnasında tahtın saçağını tutmak gibi o devrin en şerefli bir vazifesini ona tevdi ediyordu.

İşte bu sebeplere binaendir ki Fuat Paşa o devrin en korkunç kuvvetlerine karşı daima pervasız yaşıyor, bazan bu mel'un kuv-

vetlerin halka karşı olan tasallütuna isyan ederek bu kuvvetleri idare edenlerin yüzlerine karşı en acı sözler ve hatta küfürler yağdırıyor, bazan bunları çevirip mükemmelen dayak bile atıyordu.

Lâkin.. Paşanın bu halleri, kendisine birçok düşman kazandırıyor, onun bütün hareketini takip ederek (habbeyi, kubbe yapan) hafiyeler, Abdülhamide mütemadiyen onun aleyhinde jurnallar yağdırıyorlardı. Otuz senedenberi bilâfasıla verilen bu jurnallara, artık Abdülhamit te alışmış, hatta - birkaç vak'a müstesna olmak üzere - bu jurnallardaki ithamlar hakkında, Fuat Paşaya bir şey bile sormamıştı. Fakat, düşmanlarının adedi arttıktan ve bahusus Fehim Paşa hudutsuz bir salâbiyete malik olduktan sonra, Fuat paşa için ciddi bir tehlike başgöstermeye başlamıştı.

Fuat Paşanın başlıca düşmanları, şunlardı: Arap İzzet Paşa, Çerkez Mehmet Paşa, Ali Şamil Paşa, askeri Müddeiumumi, (Rıdvan Paşanın biraderi) Reşit Paşa ve en nihayet Fehim Paşa...

Bunların husumetlerinin de ayrı ayrı sebepleri vardı. Meselâ İzzet Paşa, Sarayda maruz kaldığı hakaretlerden dolayı Fuat Pş. ya garaz olmuştu.. Reşit Paşa, birçok kadın meselelerinde ona mağlup olduğu için kin taşıyordu.. Ali Şamil Paşa, onun muhitinde lüzumu kadar caka satamıyordu. Çerkez Mehmet Paşa, ondan fena halde yalıyordu.

Fehim Paşa ise, Fuat Paşayı dehşetli kiskaniyordu.. Paşanın (Feneryolu) ndaki o emsalsiz villasında müstesna saz âlemlerile

şahane bir ömür sürmesi, hükümdarlara lâyık atlar ve arabalarda gezmesi, her geçtiği yerde halkın derin bir muhabbet ve teveccühle ona gülümsemesi, bu şımarık türediyi küplere bindiriyordu; onu yıkıp devirmek ve bu suretle de İstanbul halkına karşı büyük bir kabadayılık göstermek için kendini yiyip bitiriyordu.

Fehim Paşa, takibatı sıkıştırdıkça ve maruzatın adedini de arttırdıkça, Abdülhamitte Fuat Paşaya karşı esasen mevcut olan şüpheler artıyor, adeta, külle örtülmüş bir ateş yeniden meydana çıkıyordu. Bunu Fuat Paşa da anlıyordu. Bir gün cuma selâmlığında Fehimi bir köşeye çekti. Üzerine bu kadar düşmemesini tehditkâr bir lisan ile tavsiye etti.. Fehim, bu tehditten biraz türkerek muvakkat bir zaman için bu vazifeyi başkalarına bıraktı. Kendisi de uzaktan seyirci kaldı. O zaman sahnede, Askeri Müddeiumumi Reşit Paşa ile Ali Şamil Paşa kaldı. Ali Şamil kurnaz bir adamdı. Takibatını diğerleri gibi müziç bir şekilde yapıyor; sadece (Üsküdar ciheti kumandanı) sıfatile mühim hâdiselerle afâkadar görünüyordu.. (Arkası var)

TAKVİM					
SALI					
30	Gün	27	EYLÜL	933	hısır 144
	Arabi				Rumi
21	Cema-evvel	1301	13	Eylül	1343
Vakit	zav	vassa	Vakit	Eziz	vass
Gün	11 51	52	Açık	19	00
Öğ	6. 04	05	Yat	1 31	19 33
İkmal	9 7	5 27	masat	10 11	4 12

Gorgulofun Annesi De İdam Mı Edilecek

Moskova, 24 (Hususî) — Fransa Reiscümburu M. Dumerin katili olan ve birkaç gün evvel Pariste kafası kesilen katil Gorgulofun annesi Varvara Gorgulova ile Gorgulofun teyzesi Avdotya Gorgulova, (Kuban) Kazakistasında kendi köyü olan Labinski köyünde tevkif edilmişlerdir.

Bu tevkifin sebebi hükûmete ait olan mahsulâtı çalmalarıdır. Bunun da cezası idamdır. Fakat katilin annesi şimdi tam 82 yaşında olduğu için idamdan kurtulacağı söylenmekte ise de teyzesi Avdotya Gorgulova idamdan kurtulamayacaktır.

GLORYA'da BİR YENİLİK

Müşterilerini daima memnun etmeği düşünen *Gloriya Sineması Müdürlüğü*, Bu Perşembe akşamı *Ramon Navarro ve Suzy Verno'nun oynadıkları Fransızca sözlü ve şarkılı "Aşk Rahibe-Sevilli Şarkıcı", filmi ile başlıyacak olan ilk gala müsameresi münasebetile Jaz-Orkestrasını da takdim edecektir.* *Jaz - Orkestra en iyi musikînaslar tarafından teşkil edilmiştir. Her akşam dinliyeceğiniz bu Jaz-Orkestrası "Aşk Rahibe-Sevilli Şarkıcı", gibi yüksek bir filmi, seyircilere daha müsait bir hava içinde gösterip dinletecek ve ona bir girizgâh olacaktır.*

Yarın akşam OPERA sinemasında

Neşe ve kahkaha haftası başlıyor.

DÜZTABAN ile BASTIBACAK KADIN AVCULARI

filminde arzı endam edeceklerdir.

Çok Eski Devirlerde İstanbul

Bugünkü Tophanenin Çok Meraklı Bir Tarihi Vardır

Bugün şeklini ve mahiyetini değiştirmiş olan (Tophane) İstanbul tarihinde çok mühim bir yer tutar. Tophane daha eski devirlerde çok cazip efsanelerle dolu bir maziye sahipti. Eski efsanelere göre İstanbul Boğazını Yunan kahramanı Hergül açmış. Evliya Çelebi ise Tophanenin tarihini yazarken şu masalları anlatır: "Tophane kefare zamanında bir ormandı.

"Kesif ağaçlar içinde şimdiki Cihangir caminin bulunduğu yer de, bir manastır vardı. Kâfirler senede bir kere bu manastırı ziyaret ederlerdi. Büyük İskender, Hint seferinde yakaladığı esirleri İstanbul'a göndermiş, Tophane civarındaki büyük bir mağaraya tıktırılmıştır.

" Bu esirlerin birçoğu Gulyabani gibi korkunç beyaz devler, Elbüz dağının sihirbaz oburları, Abaza vilâyetinin sahipleri olup ellerine bağlanan tılsımlı iplerden dolayı bir harekete kadir olamazlardı. Kışın zemherir ve erbain günlerinde İskenderin iznile bu sihirbazlar bakır gemilere binerek İstanbulu muhafaza ederlerdi.

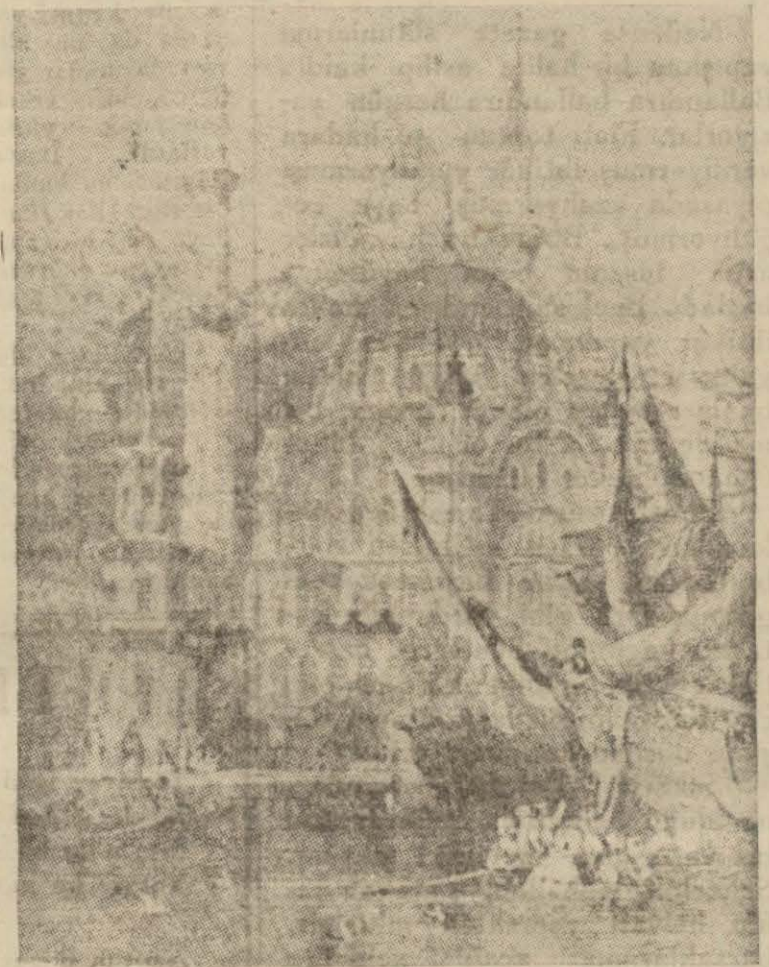
" Kırk gün sonra dönerler ve gemileri limana bağhyarak yine mağaraya girerlerdi. İskender bu devlere dağları kazdırarak Karadeniz Boğazını açtırdı. Fakat bunlar bir gün denizde garboldukları için gemileri limanda boş kaldı. Muaviyenin oğlu Yezit İstanbulu muhasara ettiği zaman askerleri bu bakırları yağma etmişler..

Fatih İstanbulu aldıktan sonra şimdiki Darülfünunun yerinde (Eski saray) ı yaptırmıştı. Şehrin tam göbeğindeki bu saray Fatih sıklıya başlamıştı. Aynı zamanda bir gün, bir zeytin ormanı olan Sarayburnunu geziyordu. Burası çok hoşuna gitti, mimarına:

"Tophane ve tersanemi görebilecek olan bu noktada bana bir saray yapı", dedi. Şimdi müze olan çinili köşk ve sırça saray işte bu emir üzerine Sarayburnunda yapılan ilk Türk binası idi.

Fatihin yaptırdığı Tophane çok basitti. İkinci Beyazıt burasını genişletmiş, Kanunî Süleyman bunları yıktırarak yerine yeniden ve daha muazzam bir Tophane yaptırmıştır. Tophanenin üç asır evvelki halini Evliya Çelebi şöyle anlatır:

"Denizden yüz adım içerde yüksek bir dağın eteğindeki Tophanenin dört tarafı kale gibi duvarlarla çevrilmiştir. Duvarlar o kadar kalın ki, cenk edilse tehammül eder. Bu duvarların tam ortasında da 40 arşın yüksekliğinde dört köşe duvarların

Eski devirde Tophane Rıhtımı

üstüne dayanan yüksek bacalı muazzam bir kubbe vardır. Bu damın üzerinde adam gezecek yerler ve dört tarafında da su ile dolu yüzlerce bal fıçısı var. Tunç eritilirken bacalardan bir kıvılcım sıçarsa hemen nöbetçiler söndürürlerdi..

İşte Tophane İstanbulun en faal bir köşesi idi. Hergün yüzlerce kağıt ve binlerce merkep buraya ardıç odunu ile Sarıyer toprağı taşır ve rıhtıma yanaşan kayıklar binlerce küfe yumurta çıkarır. Top dökümü zamanında muazzam gemilerin vinçleri mütemadiyen rıhtıma demir, bakır ve kalay boşaltır.

Dördüncü Murat zamanında Tophanede (70) İslâm, yirmi Rum, yedi Ermeni mahallesi birkaç Yahudî evi vardı. Kiptilerden ve frenklerden hiç kimse yoktu.

Ağaçların altına sıralanan toplarla bayram ve zafer günlerinde padişah geçerken buradan yüzlerce top birden patlatılırdı. Bu toplar içinde pek garip güller atanlar da vardı. Sektirme gülle denilen bu mermiler deniz üstünde 40 - 50 defa sekerek her sekiste müthiş tarrakalar çıkarırdı. Bu çeşit mermileri bugünkü topluluk henüz keşfedememiştir.

Dördüncü Muradın Bağdat seferinden evvel bu mesirede 1400 parça balyemez topundan başka (60) ta muazzam top vardı. Evliya Çelebinin söylediğine göre bu topların içinde eskiciler oturup ayakkabı dikerler ve serseriler geceleri bunların içinde yatarlardı. Bağdat seferinden sonra bu toplardan ancak (6) tanesi kalmıştı. Burada daha birçok üstatların ve bilhassa Münakkaş Ali Paşanın çok san'atkârane bir topu fevkalâde ehemmiyeti haizdi. Fatih, Beyazıtın, Kanununun büyük toplarından başka şu isimleri taşıyan toplar da burada sıralanmıştı:

Üç ağızlı top, şişhane, burma top, Fransa topları, kırk kırı kupeli topu, Alıbalı, Esebalı, Hamzabalı, çultutmaz, kundak tutmaz, Devbalı, Sekibalı, Karabalı, Ejderbalı, Kırk mil balı, Şakıbalı, palamar kıran, deli top.

✱ ✱

(Arkası var)

TİMURLENK

-97-

Muharrir: * *

Timur Aşıktı Gittikçe Zayıflıyordu

Bununla beraber Timur, memnundu. Yaptıracağı kulelerin hikâyesini dört tarafa dağıttığı gibi karısına da imalı sözlerini tekrarlıyordu:

— Nasıl, diyordu, beğendin, değil mi? İşte beni sevmiyenlerin, bana hürmet etmeyenlerin, beni küçük görmeye yeltenenlerin sonu budur!

Ceza sahasından dönülürken Tevekkül Hanım adeta kanatlanmak istiyordu, o derece mustarıptı ve uzaklaşmak ihtiyacına mağluptu. Bereket versin ki Timur, gösterdiği kudret nümunesinin o taze yürekte yaptığı tesiri hemen anlamak istemedi, genç karısını yanında alakoymadı, çadırına dönmekte serbest bıraktı. O da, kendi yerine adım atar atmaz bir köşeye yığıldı, uzun uzun ağladı ve hastalandı.

İsfahan önüne gelindiği gün Tevekkül hâlâ hasta idi. İki cuma huzura çıkmak rasmesine iştirak etmemişti. Kimse onun, canlı kulelerin yapılışını seyretmekten tiksinererek ve sinirlenerek hastalandığını bilmiyordu. Yol yorğunluğundan veya hava değişikliğinden rahatsızlandığını sanıyorlardı. Yalnız Timur, yaptığı hamlenin ters netice verdiğini anlıyordu, fakat aldırımıyordu. Hatta hastanın ziyaretine de gitmiyerek ağalar vasıtasıyla hatırını sormak yolunu tutmuştu. Kendi kendine: "Naza karşı nazl," diyordu, Tevekkül bir de bu şekilde imtihana sokuyordu. Lâkin için için eriyordu, zayıflıyordu. Gerçi ata binip inmekte, sürgün avı yapmakta, cirit atıp tutmakta gene zinde görünüyordu. Fakat Semerkantten çıkarken taşıdığı sert kuvvet hayli eksilmişti. Aşk üzücü bir harpten fazla onu yoruyordu.

İsfahan önünde Kırge denilen ddümbelekler, kulak yırtan bir ahenkle çalınmaya, hücum hazırlıkları yapılmaya başlandığı zaman, Tevekkül H. ağalarından birini çağırdı, kocasına şu haberi gönderdi:

— Hatırım için burada kule yaptırmasın, o kuleler beni korutuyor!

Ağa, güzel Tevekkülün bu iltimasını Ulu Hakana arzettiği va-

kit o, kaşlarını çatı:

— Bir daha söyle, dedi, Hanım ne dedi?

Köle, Tevekkülün sözlerini bir daha tekrarlayınca Timur, gülmüseddi.

— Peki, dedi, ricasını kabul ediyorum. Lâkin Hanım, ikinci bir iltimasta bulunmasın. Harp, şefaht kabul etmez!

Koca Cihangir, uğrunda her şeyi feda etmek istediği Tevekkülün muharebe hakkındaki şefahtını kabul edemiyordu. Aşk ile harp karşılaşınca onun yüreği tereddütsüz harbe ağıyordu. Çünkü harp içinde büyümüşü, harp ile tegaddi etmişti. Harp, onun için hayat ve aşk ise o hayatın yüksek zevklerinden biri idi. Bu sebeple İsfahanlıların affını da belki istiyebilecek olan karısının ikinci bir iltimasta bulunmasına meydan vermemişti. Kudretli yüreklerin aşkı işte böyle olur. Severler, lâkin iğilmezler. Ağlarlar, lâkin mağlup olmazlar.

Demirci Ali Koçapanın Timura karşı nasıl bir kudret gösterebildiğini yazmaya lüzum görmüyoruz. Küreyi mihverinden ayırmak kuvvetini nefsinde bulan Timur ile alelade bir ihtilâlcinin karşılaşması, bir alev kümesile cılız bir çalınım yanyana gelmesine benziyordu. Alev, çalını bir anda silip süpürdü, kül haline koydu. İsfahan, ilk hücumun ilk saatinde yıkıldı, Semerkantten gelen ordudan kuvvetli bir fırka sokaklara yayıldı.

Timur, o fırkadan her neferin mutlak üç baş getirmesini emrettiği cihetle Gâvenin talihsiz veya akılsız mukallidüne uyanlar için başlarını kurtarmak imkânı kalmamıştı. Lâkin asker, kafa koparmaktan bıkmıştı. Para mukabilinde baş satın alıp kelle hazinesine teslim ediyorlardı. Bu sebeple bir baş, ilk demlerde yirmi köpeğe [1] kadar satıldı, sonra kıymetini kaybederek yarım köpeğe kadar indi. Daha sonra bir para etmez oldu (2). Bir günde 70 bin kafa kesilmiş, şehrin alevlerle çerçevesi büyük meydanında kelleminarlar yapılmıştı. Timur, Tevekkül Hanıma verdiği sözde durarak diri insanlardan kule yaptırmamış ve fakat devlete isyan edenler için mutad olan cezayı da ihmal etmiyerek cansız kafalardan minareler kurdurmuştu!

Demirci Ali Koçapa, ölenlerin başında ve kellesi de kurulan kulelerden en yüksekinin en üstünde idi.

(Arkası var)

[1] Üzerinde köpek resmi bulunan bir nevi para. Bunlara « Dinari köpeki » denilirdi.

[2] Müverrih Şerafettin, İsfahan isyanı ile o isyanın bastırılması bahsine sayfalar tahsis etmiştir. Timurun, İsfahana hücum sırasında büyük âlimlerin evlerine ilişilmemesini ve hattâ bir seneye evvel ölmüş olan hoca İmadeddini Valzin de evine taarruz olunmamasını emrettiği, yani cezanın müsellahtâşilere münhasır kalmasını istediği Şerafettinin tarihinde yazılıdır. S: 432.

Dil İnkılâbı En Kısa Bir Zamanda Başarılacaktır

Maarif Vekili Diyor Ki: "Kurultay Bir Kuvvet Olarak Doğuyor.."

Türk dili (Kurultay) ın ilk toplantısı dün yapıldı ve mutlak bir intizam içinde cereyan etti:

Dolmabahçe sarayında, bir vakitler padişahların ihtiyar vezirlerine etek öptürdükleri muhteşem muayede salonunda belki bin kişi vardı.

Tam saat ikide istiklâl marşı çalındı. Ayakta dinlendi, ve o sırada Gazi Hz. nin geldikleri, yan tarafta halk arasında yer aldıkları görüldü. Bu, bir iki dakika sürdü, sonra Dil Araştırma Cemiyeti Reisi Samih Rifat Bey, kürsüye çıktı ve celseyi açtı:

— Yıkılmış bir taht üzerinde, milletin kendi elile kurduğu bu kürsü etrafında müsterek bir gaye için toplandık, dedi.

Bir Hulâsa..

Samih Rifat Bey açılma nutkunda umumî vaziyet için bir hulâsa yapmıştı. Bunu anlatırken neslimizin henüz unutmadığı bir yaraya dokundu:

— Cihan harbinin son günlerini İstanbulun uykusuz geçirdiği günleri hatırlattı:

— Dünyanın hiçbir milleti, Umumi harpte Türkleri sevkedildiği maksatsız ve neticesiz bir imtihana girmediğini söyledi. Ve bu feci imtihanın neticesini anlattı:

— Üçbuçuk milyon çocuğumuzu şehit verdik.

Yakıcı, bunaltıcı günleri yaşıyorduk, fakat ne yapılabildirdi?

Samih Rifat B. Büyük Gazinin daha ozaman zihninde dolaşmaya başlayan düşüncelere temas etti ve bir harp gecesi yaveri Cevat Beye söylediği cümleye geçti, Kurultayın ilk alkışı da burada koptu:

— Ve işte şimdi o Gazi ruhumuzda, başımızda, işte aramızdadır.

★

İkinci alkışı burada duyduk. Herkes kalktı, Büyük Gazinin bulunduğu yan tarafa döndü ve Gazi de kalktı, selâm verdi.

★

Samih Rifat Bey dil bahsine geçmişti, türkçenin neden bu derece mühmel kalacağını anlatıyordu ve Türk için çok acı hatıralara temas ediyordu:

On altıncı asırdayız. Osmanlı padişahları enebi kanile bulaşa bulaşa Türklükten çıkmışlardır, Türkleri hakir görmeye başlamışlardır:

— İşte Görüclü Koçi Beyin Dördüncü Murada verdiği bir ıslahat projesi! okuyunuz, göreceksiniz ki burada Türk çingene ile müsavi addedilmiştir ve Türk padişahı da buna tahammül etmiştir. Fakat artık bu bitmiştir, saray yıkıldığı gibi saray lisânı da yıkılacaktır!

Nasıl, ne şekilde, burasını Kurultay tesbit edecektir.

İlk seçme..

Nutuk bitti, ruzname mucibince reisin intihabına geçilecekti.

Ruşen Eşref Bey ayağa kalktı: — Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşayı riyasete teklif etti. Mütefikan kabul olundu, hemen neti-

Dün Kurultayda çok mühim bir nutuk söyleyen Maarif Vekili Resit Galip Bey

ceyi bildirildi ve reis gelerek yerini işgal etti:

— Beni Kurultaya seçtiğinizden dolayı teşekkür ederim. Hakiki Türk dilini tetkik etmek ve onu lâyik olduğu mevkie yükseltmek en ehemmiyetli ve millî bir vazifedir. Memleketimizin münevver zevatı bu vazifeyi yapmak için burada toplanmış bulunuyorlar.

Kurultayda cereyan edecek müzakereler ve serbest münakaşalardan çok fayda elde edeceğinize şüphe yoktur. Kurultay bu suretle zengin dilimizin kendi hususiyetleri içinde inkişafına yaran bir yol açacaktır. Bu eser büyük şefimizin Türk milletine yaptığı büyük hizmetlerden biridir. Bana tevdi buyurduğunuz şerefli hizmeti iftiharla heruhde ediyorum..

Reis paşanın teklifi üzerine reis vekilliklerine Resit Galip, Samih Rifat, kâtipliklere ise Ali

Muzaffer, İsmail Müştak, Refik Ahmet, Ali Rıza Beyler getirildi: **Millî Yemin..**

Resit Galip Bey söz aldı:

— Gazi Hz. nin Samsuna çıktıkları günden itibaren savaş içindeyiz, dedi ve birçok sahalarda başarılan inkılâpların, dil sahasında da başarılacağına kanaatini anlattı.

Kelimeleri tek tek, fakat heyecanlı bir sesle, heyecanını karşısındakine de aşılıarak söylüyordu:

— En kısa bir zamanda başarılacağına sarsılmaz bir inanış ile inanırım, diyordu, bir nevi yemin ediyordu.

Başvekil Paşa..

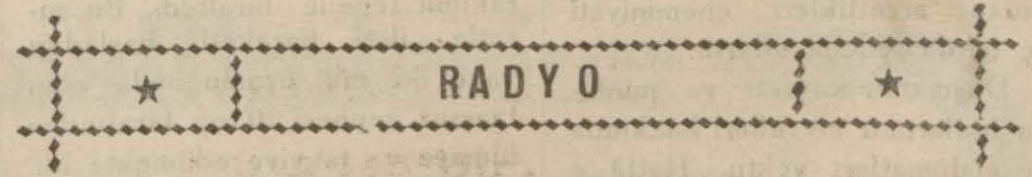
Bu mukaddemeyi müteakip Kurultayın alacağı kararların tatbik edileceğini azaya tebliğ için Başvekil Paşanın kendisini, bunu Kurultaya bildirmeğe memur ettiğini söyledi ve:

— "Kurultayımız bir kuvvet olarak doğuyor. Bu kuvvet git-tikçe dirilecektir.. dedikten sonra Şefin ve muhterem Kurultayın önünde saygı ile eğildiğini söyledi. Şiddetle alkışlandı. Bundan sonra celse on dakika tatil edildi.

İkinci celse

İkinci açılıştaki Kurultay; tebrik yolunda Başvekil Paşa ile, Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey, İstanbul Belediyesi ve Halk Fırkası ve Halkevi idare heyeti ile Viyanadan gelen telgraflar okundu ve alkışlandı. Bundan sonra Samih Rifat Bey Türk dilinin Sami ve Ari dillerle olan münasebetini ve birçok kelimelerin türkçe asıllarını izah etti.

Son posta ilmi bahisleri kariyerine salâhiyettar kalemelerin yazacağı birer makale ile anlatmaya çalışacak, verilecek kararları da muntazaman dercedecek, bu kararların tatbiki yolunda kendi üzerine düşen hizmetleri daima iftiharla yapacaklardır. Şunu da söyleyelim ki okuyucularımızın öz türkçe yolundaki arzu ve emirlerini Son Posta derhal yerine getirecektir.

27 Eylül Salı

İstanbul — (1200 metre) 18 orkestra, 19,5 Kemal Niyazi Beyle Fahime Hanımın iştirakile ince saz, 21 Nimet Vahit Hanım tarafından taganaî, saz, 22 gramofon.

Bükreş — (394 metre) 20 orkestra, 20,30 konferans, 20,45 şarkı konseri, 21,05 orkestra.

Be'grat — (429 metre) 20 Fransızca ders, 20,5 konferans, 21 ses konseri.

Roma — (441 metre) 21,45 muhtelif konser, sonra Der Bitz isminde bir komedi.

Prağ — (488 metre) 20 Çigan orkestrası, 20,50 şarkı konseri, 22 konser.

Viyana — (517 metre) 20,40 halk konseri, muhtelif operalardan parçalar, 21,50 studyoda komedi, 22,50 dans havalaları.

Peşte — (550 metre) 20 salon orkestrası, 21,30 Çigan orkestrası.

Varşova — (1411 metre) 20,10 muhtelif, 21 halk konseri, 23 dans havalaları.

Berlin — (1635 metre) 20 konferan, 21 klasik musiki.

28 Eylül Çarşamba

İstanbul — (1200 metre) 18 orkestra, 19,5 alaturka konseri, 21 orkestra, 22 gramofon plâkaları.

Bükreş — (394 metre) 20 keman konseri, 20,45 Lait-Saens'den parçalar, 21,15 piyano konseri.

Be'grat — (429 metre) 21 Sinagoğ Kora heyetinin konseri, 22 Cello orkestrası, 22,30 iki kişilik konser.

Roma — (441 metre) 21,45 Mimi Pilsen ismindeki operet.

Prağ — (488 metre) 21 musikiî lirik bir dram.

Viyana — (517 metre) 20,20 Rosalka isminde lirik bir piyes.

Peşte — (550 metre) 20,40 salon orkestrası, 22 eski Macar eserleri, 23 Çigan

Varşova — (1411 metre) 20,10 muhtelif, 21 Prağ'dan nakil.

Berlin — (1635 metre) 20 Mifanodan nakil, 20,30 maskeli balo ismindeki opera.

SON POSTA

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

İdare: İstanbul: Eski Zaptiye Çatalçeşme sokağı 25-1

Telefon: İstanbul - 20203
Posta kutusu: İstanbul - 741
Telgraf: İstanbul SONPOSTA

ABONE FİYATI

TÜRKİYE	ECNEBİ
1400 Kr. 1 Sen	2700 Kr
750 " 6 Ay	1400 "
400 " 3 "	800 "
150 " 1 "	300 "

Gelen evrak geri verilemez

Hânlardan mes'uliyet alınmaz cevap için mektuplara (6) kuruşluk pul ilâvası lâzımdır.

Adres değiştirilmesi (20) kuruştur.

Gazetemizde çıkan resim ve yazıların bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

İngiltere Hükümeti tarafından Gazi Hz. ne hediye edilen eserin tercümesi

ÇANAKKALE

- 112 -

Yazan: Ceneral Oglander

88 inci Livanın Maksat Ve Hedefi Ne İdi?

29 uncu fırkanın sol cenahı ile sol merkez cenahı Sarıtepeyi, 472 rakımlı tepeyi ve Kırteyi zaptedecek ve o günün akşamı şimal cenahı geriye bükülmüş ve şimale teveccüh etmek üzere asıl cephe şarka müteveccih bir vaziyette bulunacaktı. Fransızların sağ cenahı 236 rakımlı tepenin üzerinde sabit kalacak fakat sol cenahları 29 uncu fırkanın sağ cenahı ile birlikte ileri atılacaktı.

Gece saat 10 da bu plân müeyyit fırka emirnamesi neşredildi. 87 inci liva Zığındereyi ortaya alarak şimale doğru ilerleyecek ve Sarıtepe ile 472 rakımlı tepeyi işgal edecekti. Sağda bulunan 88 inci liva Kırteyi zaptedecek ve köyün şark cihetinde şimalden cenuba doğru bir hat işgal edecekti. 236 rakımlı tepeyi bir mihver olarak istimal edecek olan Fransızlar da, Kırtenin bir buçuk mil cenubunda ve Kanlıdere'nin muayyen bir noktasında 88 inci livanın sağ cenahı ile birleşeceklerdi. Bu emirname, düşmanban, düşmanın muhtemel mukavemetinden ve hatta topçunun yardımından hiç bahsedilmiyordu. İlerde görüleceği gibi, düşmanın gözü önünde cepheyi değiştirmek demek olan bu hareket, oldukça müşkülât arzeden bir manevra idi. Bundan maada, hareket noktasında müttefiklerin cephe uzunluğu iki mil olduğu halde, plânda tayin edilen gaye istisnal edildiği takdirde bu cephenin uzunluğu 5 1/2 mil tecavüz edecekti. Verilen emirler hiç şüphe ki natamamdı. Fakat o zaman erkânharbiyece fazla malûmat yoktu. Müttefikin kıtaatının o akşam tuttıkları hat hakkında mufassal bir rapor gelmemişti. Erkânharbiye, öndeki arazinin teşekkülâtından bihaber ve hele haritalarında işaret edilen dere ve çayların tabiye noktai nazarından arzettikleri ehemmiyeti hiç takdir edemiyorlardı.

Düşmanın kuvveti ve müdafaa hatlarının mevkileri hakkında hiç malûmatları yoktu. Hattâ o gün için tayin edilen ileri hareketi sahasında bir mukavemete maruz kalmıp kalmıyacağını bile tahmin edemiyorlardı.

İdari hususata gelince, efrada karaya çıktıkları zaman yanlarına aldıkları ihtiyat erzakın bir gün yerine iki gün kifayet

etmesi lüzumu bildirilmişti. Çünkü 28 akşamına kadar sahilden erzak yetiştirilmesi ihtimali yoktu. Bu tavsiye elzemdi, fakat yorulmuş ve hatta bu yüzden bu ihtiyat erzakı bile fırlatıp atmış olan efrat üzerinde bu tavsiyenin fena tesir yaptığını da hiç şüphe yoktur.

87 inci livanın vazifesi 88 inci livanın vazifesine nisbeten çok daha sade idi. Çünkü bunun gayesi ve hedefi doğrudan doğruya cephesinin ilerisinde olduğu halde harekete başlanacağı zaman bir kısım efradın garbe teveccüh etmiş bulunması lâzım gelen 88 inci livaya tahsis edilen hedef, şarka karşı cephe almak üzere tam bir çarh yapmayı istilzam ediyordu. Geceyarısından sonra saat 1,15 te 87 inci liva emirnamesi intişar ettiği gibi sabaha karşı aktedilen bir içtimada o gün yapılacak harekât hakkında tabur kumandanlarına lâzım gelen talimat verildi. Her nekadar kaydına tesadüf edilemiyorsa da 88 inci liva da bu suretle hareket etti. Maa-fah hareketi iştirak eden bütün taburların zabitan ve efradı okadar yorgun idiler ki bu talimattan bir şey anlamadıkları gibi, hareket saati geldiği zaman bile kendilerinden ne beklendiği hakkında bir fikirleri yoktu.

Fırka topçu kumandanlığını da gece saat 10,30 da kendi kıtaatına lâzım gelen emirleri verdi ve topçu efradı bütün geceyi yolları keşvetmek ve topları ileride münasip mevkilere koymakla geçirdiler. 18 librelik toplardan iki batarya ile bir Howitzer bataryası, 88inci livaya yardım etmek üzere Kırte yolu üzerinde iki mil ileriye sevkolundu. 18 librelik bir batarya ile cebel toplarından bir kısmı da 87 inci livanın harekâtını himaye etmek üzere Kırte yolunun sol tarafına yerleştirildi ve Ross cebel bataryasının bir kısmı da Fransızlara yardım etmek üzere 141 rakımlı tepede bırakıldı. Bu suretle, ileri hareketi başladığı vakit iki mil uzunluğunda olan taarruz cephesi 20 top tarafından himaye ve takviye edilmekte idi.

Şimdi ele geçen Türk vesaikına nazaran, bu sırada 9 uncu Türk fırkası kumandanı Sami Bey Kırteye karşı yapılacak bir hücumu karşı müdafaa tertibatı almakta idi. 25 inci ve 26 ıncı Türk alayları kendilerini toplamıya vakit bulmuştu ve 27 nisan akşamı 4 yeni taburla takviye edilmiş olan bu Türk kıtaatı Y sahilinden Kerevizdereye doğru uzanan bir hat üzerinde birbirini himaye eden mühim noktaları işgal etmekte idi. Henüz sıçan yollarile muvasalası olan siper tertibatı yoktu ve müdafiler en ziyade arazinin arzetmekte olduğu tabii siperlere güveniyorlardı. Asıl müdafaa hattının ilerisinde ileri setir postaları vardı. Kerevizdere'nin sağ yamacında bulunan bu ileri postalardan bazıları, müttefikin kıtaatı karaya çıkmazdan evvel öyle siperlere yerleşmişti ki, müstevlilerin bunların mevcudiyetinden hâlâ haberleri yoktu.

(Arkası var)

Şeker, Çay Ve Kahve Kararnamesi

Şeker, kahve ve çay ithaline dair kararname neşredilmiştir. Bu kararnameye nazaran 13144 numaralı kararname ilga edilmiştir. Bu mevaddın ithali umumi kontenjantmana tâbidir.

Türk parasının kıymetini muhafaza için neşredilmiş olan kararnameler ahkâmı mahfuz tutulmak şartile bankalar muamele yapacaklar, ancak kendilerine tevdi edilmiş olan muamele vergisi makbuzlarını iki nüsha bordro ile muamelinin ertesi günü kambiyo murakıplerine tevdi edeceklerdir.

Haklarında beş numaralı kararname ahkâmı tatbik edilecek memleketler muvaridatının bedeli Türk parası olarak merkez Cumhuriyet bankasına yatırıldıktan sonra gümrükten elde edilecek muamele makbuzları mukabîlinde dahi bankalar döviz satamıyacaklardır.

Gümrük idareleri muamele vergisi makbuzlarına taallük ettikleri malın menşei memleketini muhakkak yazacaklardır.

Türk parası kıymetini koruma 5 numaralı kararnamenin 1, 5, 7 ve 8 inci maddelerile 7 inci maddesinin 14/5/1932 ve 12804 numaralı kararnameye merbut izahnameye müzeyyel fıkra mülgadır.

Türk parası kıymetini koruma 5 numaralı kararnamenin 3 üncü maddesi şu şekilde tadil edilmiştir.

İşbu kararnamenin 2inci maddesi hükümleri Türkiye ile kiling mukavelesi yapmış olan devletler muvaridatına tatbik olunamaz.

Kontenjan Kararnamesi

13213 numaralı kararnameye merbut olan kontenjan listeleri iptal edilmiştir.

13213 numaralı kararname ile ilân edilen birinci, ikinci teşrin ile birinci kânuna ait kontenjan listeleri iptal ve yerlerine merbut listeler ikame olunmuştur.

Kararnameye merbut A ve D listelerinde yazılı eşya serbestçe ithal edilebilecektir. Kontenjan listelerinde zikredilmeyen tarife numaralarında mukayyet eşyanın memlekete ithali memnudur. Bunlar kolpostal halinde dahi memlekete giremeyecektir.

Yeniden tesis edilecek sanayie, yahut mevcut sanayi müesseselerinin tevsilerine muktazi her nevi tesisat ve makinelerin kontenjan harici memlekete ithallerine müsaade etmeğe İktisat Vekâleti salâhiyetlidir. Ancak alâkadarların en az üç ay evvel Vekâlete tahriren müracaatleri ve Vekâletçe yapılacak tetkikat neticesinde bu tesisatın verimli ve iktisaden faydalı olacağı tahakkuk etmiş bulunması lâzımdır. Mevcut sinai müesseselerin işletilmesine muktazi olup ta ayrıca kontenjan listelerinde zikredilmemiş olan bileümle makineler aksami ve yedek teçdit parçaları İktisat Vekâletinin müsaadesile kontenjan harici olarak serbestçe ithal olunur.

Bu kararnamenin neşri tarihinden itibaren İstanbul, İzmir, Mersin gümrüklerinden imrar edilecek A, D listelerinde yazılı maddelerin miktar, kıymet ve sahiplerini gösterir haftalık cetveller gümrüklerce tanzim ve İktisat Vekâletince irsal olunacaktır.

HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

Nakleden: Naci Sadullah

Yüksek Muhit

Ben yüksek muhit kadınlarından hoşlanmam. Evvelâ onların etrafında bir sürü perestîşkâr vardır. Ve perestîşkârları çok olan her insan gibi, onların da burunları kaf dağındadır. Sonra benim ruhum zengindir. Zengin-dir amma ruh zenginliği onlara sökmüyor, cüzdân şişkinliğine itibar ediyorlar. O da bizde yok. Fakat dünya bu işte.. Tesadüf insana bazan hoşlanmadığı şeyleri de yaptırıyor. Bir sabah takımları sırtlamış işe gidiyordum. (Çünkü ben su yolları tamircisiyim) karşımdaki büyük evin önünden geçerken pencereden ev sahibinin karısı başını uzattı:

— Efendi!! Efendi!!..

Döndüm, yaklaştım:

— Efendim!! Bir emriniz mi vardı!..

— Şu bizim halânın su yolları bozuk; bir bakar mısın?

— Bakayım!..

Gönül bu ya... Halânın su yolları derken Hanımın gönül yolları gözükte. Nasılsa ahbablık ilerledi. Neremizden hoşlandı bilmem, o da bizden hoşlandı. Derken bir gün Şişlide buluşmak üzere sözleştik, ben o gün, geçen bayram yaptığım elbiselerimi giydim. Her zaman kendim traş olurum amma şakak başlarımı iyi alamıyordum. Yaradana sığındım, bizim Mahmutpaşadaki berberde bir çeyreğe bir de sinekkaydı traş oldum. Evdeki kırık aynaya baktım: Mükemmel... Geç kalmıştım. Yetişeyim diye bir de ikinci mevki tramvaya binmek lâzım geldi. Neyse efendim. Uzatmıyalım, nihayet buluştuk. Hürriyet-i-ebediyeye kadar gittik, geldik. Bir daha gittik geldik... Benim nedense o kadının yanında pısrıklığım tutuyordum. Hiçbir şey konuşmuyordum. O, boyuna anlatıyordu. İkinci sefer yine aynı yerde buluştuk ve aynı şekilde vakit geçirdik. Fakat o sefer ayrılırken o bana:

— E... dedi, boyuna böyle sokakları arşınlayacak değiliz ya... Beni bir sinemaya fitân götürsene!..

"Oryantal", sinemasının kapıcısı benim ahbabımdır. Hafta içinde ona gittim. İki tane bilet istedim. Ertesi gün biletleri bulmuş, getirdi verdi.

— Eyvallah dedim... Gittim kadına:

— Hazırol dedim, bu hafta sinemaya gideceğiz!..

Perşembe günü onunla buluştuk, sinemaya geldik. Sen kapıda başımıza gelen derde bak birader. Meğer bizim ahbabın verdiği biletlerin birisi koltuk bileti imiş, öbürü sandalye. Kapıdaki adama:

— Zarar yok dedim, o koltukta otursun, ben sandalyede de otururum.

— Efendi sandalyeler öndedir. — Ben önden arkaya getiririm bir tanel..

— Olmaz efendi olmaz.. Koltuklar numara ile, yerleri başkadır.

Oraya sandalye girer mi hiç? Bu ne tuhaf işti yarabbim..

— Koltuğun da numarası olur mu yahu... Sandalye okadar alçak nesne mi ki koltuğun yanında mevki alamıyor. dedim. Amma dinliyen, aldırın olmadı. Mecburî karar verdik. Bizim kadın arkada koltukta oturacak, ben de önde sandalyede tüneyecektim. Daha tiyatronun başlamasına vakit varmış. Kadın:

— Haydi dedi, büfeve gide-

lim, biraz pasta filân yeriz.

Büfeye geldik. Cemekânlara baktım. Pastalar bildiğim, bizim fırında beş kuruşa satılan pastalardı. Bir de tarifeye baktım. Müthiş: O pastalar burada yirmi beşer kuruşa çıkmamışlar mı?!.. Bir de elimi cebime attım. Şöyle bir hesap ettim, üç pasta parası kadar olacaktı.

Yaradana sığınmış, hesapsız para harcamıya başlamış, bu işin içine girmiş, belâyı başa almıştı bir kere. Artık tahammül erkeğin şanıandı. Kadına:

— Haydi dedim, bir tane pasta ye istersen, ben parasını veririm.

Kadın tuhaf tuhaf yüzüne baktı ve pastalardan birini çarçabuk kıvırdı. Baktım ikinciye de yiyecek! — Hanım dedim, sinama başlayacak şimdii!..

O, vaktini zamanını biliyor, alışkın böyle şeylere:

— Yok, daha vakit var, dedi. Ve ikinciye de yedi. Tehlikenin önünü almak lâzımdı:

— Çok yemek midenizi rahatsız eder, iyi değildir falan dedim. Olmadı, aldırmadı. Ve elini üçüncü pastaya uzattı.

Bütün dil dökmelerime, telâşına, gayretime rağmen üçüncüyü bitirdikten maada dördüncü pastayı da aldı. Baktım ağzına götürüyor, yiyecek; o zaman kan beynime hücum etti:

— Bırak dedim, bırak onu elinden!

O pastayı bıraktı, ben de büfeciye sordum:

— Yenilen üç pasta kaç kuruş etti?

O gayet soğuk kanlı cevap verdi:

— Yenilen dört pasta bir liral

— Hangi dört pasta canım, işte dördüncü pastayı bıraktı; yemedi, tabakta duruyor!

— Yemedi amma elini sürdü, ağzına götürdü, o artık satılmaz!

— Yahu alayı bırak, ele alınan pasta satılmaz da lâf mı? Vallahi bir tarafı incinmedi; işte, sapa sağlam duruyor.

Etrafımızda kalabalık toplanmış, mütehassıslar pastanın satılmak, yenilmek hassasını kaybe dip etmediğine dair fikirler beyan ediyorlar, münakaşalar ediyorlardı. Ben cebimi tersine çevirdim, etrafa bir kırık ayna parçası, yarım parmak boyunda bir kalem, iki kopmuş düğme, bir çuha parçası, velhasıl ufak tefek lüzumlu yazı iş ve tuvalet edevatım saçıldı. Herkes gülüyordu. Ben gayet ciddi idim. Hem gülecek ne vardı ki: Paramı hesaplıyordum. Bir de ne göreyim, cebimde dört pastaya da yetecek kadar para çıkmamış mı? O zaman geniş bir nefes aldım, gururla, zevkle kadına döndüm:

— Ye haydi dedim, dördüncü pastayı da ye şimdi!

Tiyatrodan sonra kadına yaklaştım. Bana döndü, hiddetle bağırdı:

— Beni rezil ettiniz, daha hâlâ mı yanıma gelmeye cesaret ediyor sunuz? Defolun buradan ve bilin ki bir kadınla parasız gezilmez!..

— Dört pasta parası, iki sinema bileti, daha ne olacak yahu?!.. İş Bankasını sırtlayıp ta mı kadın peşine düşeceğiz!.. Zaten senin ocağa incir dikici kadınlardan olduğun gözlerinden belli idi! dedim... Ve uzaklaştım. Eskiden yalnız hoşlanmazdım. Fakat o gündenberi yüksek kadınların, o dudakları boyalı, saçları kuvaförlü, ipek çoraplı, kürk mantolu mahlûkların düşmanı oldum şimdii!

Bir Hırsızın Başından Geçen Vak'alar:

Parasız Milyoner

Muharrir:
Arnold Galopen
- 40 -

"Üzerinden Seneler Geçmiş Eski Bir Cinayetin İzi Üzerindeydim, Mühim Neticelere Varmaklığım Mümkündü."

— Hiç zannetmem! Vaktile kendisini Marsilyada tanımış olan bir zat bu efendinin suhali ile meşhur olduğunu söyledi, fazla olarak ilk zevcesinin de esrarengiz bir şekilde öldüğünü anlattı..

— Pariste mi oturuyor?

— Evet, Şanzelize caddesinde 285 numaralı apartımda!

— Kaç yaşındadır?

Takriben kırk yaşlarında..

— Pekâlâ! Şimdi başka bir sual: Bu zat hakkında yapılacak tahkikat fena netice verecek olursa annenizin ondan soğuyacağından emin misiniz?

— Evet! Bu takdirde amcam annemle konuşacaktır, üzerinde az çok nüfuzu vardır, eminizki kendisini yanlış bir adım atmaktan vazgeçirtecektir. Mesele hakikati öğrenip annemize öğretmektedir. Müsyü Reed bu hususta yardımınıza güvenebilir miyiz?

— Hay hay! İşinizi üzerime alacağım! Fakat bilmeniz lâzımdır ki, kırk beş yaşında bir kadın kafasına evlenmeyi koydu mu, kendisini bu arzudan caydırmak pek güçtür.

— Annemiz bizi çok sever, eğer hissine müracaat edersek, ümit ederiz ki, bizi kıracak derecede ileriyeye gitmez, aelhusus seçtiği adamın ne olduğunu öğrenecek olursa..

— Pekâlâ! tam bir hafta sonra beni görmeğe geliniz, o vakte kadar bakalım ne öğrenebiliriz?

— Size şimdiden teşekkür ederiz. Fakat mesainiz için peşinat vermek lâzımdır değil mi?

— Hayır, masraf listemi size bilâhare veririm! Yalnız.. unuttuğum sorayım: Müsyü (Pirlat) in mutaden nerelere devam ettiğini biliyor musunuz?

— Maalesef hayır! Bununla beraber.. At yarışlarında ve (Rejan) gazinosunda sık sık görüldüğünü işitmişim!

— Peki siz nerede oturuyorsunuz?

— Passi semtinde, Pomp sokağında 320 numarada..

— Bir sual daha: Bu Müsyü Pirlat plâjdan döndükten sonra annenizi ziyarete geldi mi?

— Hayır, gelmedi ve ümit ederim ki gelmeyecektir, aksi takdirde ben ve hemşirem derhal evi terkedeceğiz!

— Ümit ederim ki iş oraya kadar dökülmez!

Ayağa kalkmışım, genç kız ile genç erkek beni taklit ettiler, koridora kadar teşyi ettim. Tahkikata derhal başlamamı bir defa daha rica ettikten sonra verdiğim teminat üzerine müsterih olarak çıkıp gittiler.

Zavallı çocuklar, hakikaten ikisi de şirindiler. Fakat kim bilir, belki de aleyhlerinde çalışacağım, malûm ya, hissiyat üzerine iş görmek âdetim değildir. Her şeyden evvel menfaatimi düşünürüm!

Aelhusus bu iş çok mühim neticeler doğurabilirdi. Binaenaleyh sıkı tutmak lâzımdı. Şimdiki halde elimde az çok malûmat vardı. Delikanlının verdiği izahata göre bu Müsyü Pirlat şüpheli bir adamdır. İlk zevcesi de

esrarengiz bir şekilde ölmüştü. Fakat acaba bu doğru muydu?

Öğleden sonra Şanzelize caddesinde 285 numaralı apartıma gittim. Kapıcısı ile konuştum, aklı başında bir adamdı. Hüviyetimi söyledikten sonra M. Pirlatın adını talâfuz eder etmez o tarzda yüzünü buruşturdu ki, benim için bir hayli malûmatın daha kıymetli idi. Anlaşılan adamın kapıcı nezdinde hiç itibarı yoktu.

Sual üzerine sual sorarak öğrendim ki Müsyü Pirlat asıl apartımda değil, fakat apartımanın avlusunda küçük bir deponun üzerinde inşa edilmiş bir tek odada oturmaktadır. Buna rağmen bir tek odanın kirasını güçlükle vermektedir. Hususi ahlâkına gelince, şimdiki halde bilinen bir şey varsa o da, odasına saçları ve yüzleri boyalı münasebetsiz kadınları getirmekte olduğudur.

Bunun haricinde muvazae edilebilecek bir hareketi yoktur. Zira karşısındakine karşı daima nazik ve mütefit bulunmakta ve her vakit on liralık bir banknotun peşinde dolaştığı hissedilmektedir.

Daha fazla malûmat edinmeye lüzum görmedim. Zira Müsyü Pirlat'ın Paris kaldırımlarında binlercesine tesadüf edilen ser-serilerden biri olduğu aşikârdı.

Kendisini ziyaret edebildim. Fakat yazıhaneme davet etmeyi daha münasip gördüm. Bununla beraber kendisine mektup yazmaktan çekindim. Kapıcıdan öğrendiğime göre telefonu vardı, telefon ettim. Birkaç defa nafile yere çalıştıktan sonra nihayet telin öbür ucunda yakalamıya muvaffak oldum. Evvelemerde mütehayyir görüldü. Davetimin sebebini anlamak istedi, fakat telefonla izahat veremeyeceğimi, yalnız mühim bir meselenin mevzuu bahsolduğunu bilmesi

lazımgeldiğini söylediğim zaman sert bir sesle; bu davetin manasını anlyamadığımı, maunafih öğleden sonra saat üçte geleceğini söyledi.

Anlaşılan hangi meselenin mevzuu bahsolduğundan şüphelenmişti ve davetime müstacelen icabet etmesi de şüphesinin doğru olup olmadığını bir an evvel anlamak arzusundan ileri geliyordu. O derecede ki, randevumdan tam yarım saat evvel yazıhanemin zilini çaktı.

Kokskomb kendisini intizar odasına aldı ve talimatıma tevfikân tam yirmi beş dakika beklettikten sonra yanıma getirdi.

Kırk yaşlarında, fakat yakışıklı bir adamdı, kılık kıyafeti de pek yerindeydi:

— Efendim, davetinizin beni mütehayyir ettiğini söylemeliyim, diye söze başladı.

(Arkası var)

Dr. Celâl Tefvik

Zührevi ve idrar yolu

Hastalıkları mütehassısı
Sirkeci Muradiye caddesi No. 35

Çocuğumu Arıyorum

Bulana 50 lira veriyorum

2 sene evvel 5 yaşında esmer, sarı saçlı ve kestane renginde gözlü oğlum İbrahimi, İzmirden gelirken Galata rıhtımında kaybettim. Kendisini bulanların, bulunduğu yeri bilenlerin bildirmesini rica ederim.

İstanbulda: Çarşıkapıda Mehmetpaşa yokuşunda 10 numaralı evde babası İbrahim

KURTULUŞ

Fenni Biçki ve Dikiş dershanesi. Maarif Vekâletinden musaddak **Müdire-si: Madam Papazyan.** Haftanın dört günü öğleden sonra 3 saat Fransız usulü ile fenni biçki dersi bil'amel tedris edilir. 3 ay zarfında ehliyetini ispata muvaffak olur ve Maarif Müdiriyetinden musaddak diploma itasile ik mali tahsil ettirilir.

Adres: Feriköy: Tepeüstü, tramvay caddesinde 116 No. lu Papazyan Apartmanı.

Yüksek Baytar Mektebi Kabul Şartları:

1 — Yüksek Baytar Mektebi leylî ve meccanidir.

2 — Yalnız lise mezunları kabul olunur.

3 — Talipler aşağıda yazılı vesaike istidalarına raptederek İstanbulda bulunanlar Selimiyyede Yüksek Baytar Mektebi Rektörlüğüne, taşradakiler mahalli Baytar Müdürlüklerine müracaat etmelidirler.

A) Türkiye Cumhuriyeti tebasından olduğunu natik hüviyet cüzdanı.

B) Her türlü hastalıktan salim olduğuna dair sıhhat raporu

C) Lise şahadetnamesi.

D) Ahval ve ahlâkı şahsiyesi mazbut olduğunu natik polisten musaddak hüsnühal varakası.

E) Terki tahsil ettiği veya mektepten ihraç edildiği veya mektebi ikmalden sonra Memurin kanununun maddei mahsusası mucibince hükümetin göstereceği mahallerde muayyen müddet hizmetten istinkâf ettiği takdirde hükümetçe yapılan masarifi maa faizi nizamı tediyeye mecbur olduğu hakkında Noterden musaddak kefaletname senedi.

F) Dört adet vesika fotoğrafı.

4 — Kabul şeraitini haiz olanlardan taşradan talip olanların yol masrafı hükümet tarafından tesviye olunacaktır. (Bunun için taliplerin yaptıkları masrafı gösterir evrakı müsbitiye ibraz etmeleri lâzımdır.)

5 — Muavenete muhtaç talebeye cep harçlığı verilir.

İCRA İLÂNLARI

İstanbul Yedinci İcra Me-

murluğundan: Bir borçtan dolayı mahuz ve paraya çevrilmesi mukarrer gayrimübadillere ait üç adet bono 24/9/932 tarihinde borsa hariç İcra kılınan müzayede neticesinde mukadder kıymetini bulmadığından tekrar ikinci arttırma suretile 29/9/932 tarihine müsadif Perşembe günü saat 11 ilâ 12 arasında İstanbulda Dördüncü Vakıf hanında Esham ve Tahvilât borsası haricinde paraya çevrileceği ilân olunur.

İstanbul Dördüncü İcra me-

murluğundan: Tamamına 2351 lira kıymet takdir edilen Boğaziçinde Kuruçe mede Mezarlık çıkması sokağında rakamı evvap eski 10/12 yeni 10/12 numaralarla murakkam kayden yalnız bir bap hane halen maa bahçe bir bap hanenin tamamı açık arttırıma vazedilmiş olup 1/10/932 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilerek 22/10/932 tarihine müsadif cumartesi saat 14 ten 17 ye kadar İstanbul Dördüncü İcra dairesinde açık arttırma ile satılacaktır.

Arttırma ikincidir birinci arttırmasında 1000 liraya talip çıkmış olup bu kerre en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır.

Arttırıma iştirak için yüzde yedi teminat alınır, müterakim vergiler ile Belediye resimleri Vakıf icaresi müteriyeye aittir. 1424 No. lu İcra ve İflâs kanununun 119 uncu maddesine tevfikân hakları tapu sicilleriyle sabit olmayan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri lâzımdır.

Sultanahmet 1 inci sulh hu-

kuk hâkimliğinden: Müddei güm-rük idaresinin Müddeialeh Bakırköyünde Zeytinlikte Karamehmet sokağında 16 numaralı hanede mukim güm-rükler umum müdürlüğü istatistik müdiriyeti sabık mümeyyizi Memduh-beyin elbise ve şapka avansından boreu olan 15 liranın tahsili hakkında ikame eylediği davanın cari muhamesinde müddeialeh esnayı muhakemede hazır bulunmadığı hasebilen gıyaben muhakeme icrasına karar verilerek cari muhakemede müddei evrakı resmî ibraz etmiş olmasına nazaran vaki talebi üzerine muameleli gıyap kararının ilânı tefliğine karar verilmiş olduğundan yevmi muhakeme olan 10 Teşvîsanî 932 tarihine müsadif perşembe günü saat 13 buçukta mahkemeye gelmediği veya müddeti kanuniyesi zarfında itiraz etmediğini takdirde mahkemeye kabul edilmeyeceği mübeyin muameleli gıyap kararı tefliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşılmasından hariç kalmırlar.

Alâkadarların işbu maddeyi kanuniye ahkâmına göre tevfiği hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 932/562 dosya numarasile memuriyetimize müracaatları ilân olunur.

İlkmektep Muallimlerine

KIRAAT DERSLERİ

Beş kısmı da dört renk olan, memleketimizde ilk defa basılan mektep kitabı

İsmail Hikmet Beyin şimdiye kadar bir eşi görülmemiş derecede mükemmel, hayat bilgisine uygun, yanlışsız, son derecede nefis, cazip bu eseri Türkiye'nin her tarafında büyük bir muvaffakiyet kazandı.

Bu eseri görmeden mekteplerinize kitap intihap etmeyiniz. Talebelerini seven ve mahrumiyetini istemiyen bütün kıymetli muallimler, bu eseri almakta, fevkalâdeliğini tasdik ve tebrik etmektedirler.

Kiraat dersleri, Avrupa kitaplarında ender görülen bir nefasete maliktr. Her taraftan tebrikler alınmaktadır. Beş kısım tamamen çıktı.

Sühulet Kütüphanesi tarafından çıkarılmıştır.

Norveçya'nın Halis Morina Balıkyasının Baş Mahsulü HASA

Ecza Deposu

Galata'da Karaköy'de fırın sırasında büyük mahallebicine üstünde kain

EKSELSIOR

Büyük elbise fabrikası

Muhterem ve çok müşterilerini memnun etmek ve memleketin her tarafından vaki olan müteaddit talep ve arzuları tatmin eylemek emelile

Ankara'da MODA PAZARI mağazasında

bir meşher küşat ve 1 ilâ 31 Teşrinievvel bir ay devam edecektir. Muhterem müşteriler orada, kadın, erkek ve çocuklara mahsus

PAPDESÜLER, MUŞAMBALAR, PALTOLAR ve TRENÇOTLAR

vesaire İstanbul'daki fabrika fiatına bulacaklardır.

Leyli ve Nehari
Kız ve Erkek

İnkılâp Liseleri

Ana, İlk, Orta
Lise kısımları

Müessisi: NEBİZADE HAMDİ

Resmî ders programlarını tamamen tatbik eder. İngilizce ve Fransızca tedrisatı ecnebi mekteplerine kat'iyen ihtiyaç bırakmayacak derecededir. Çok kıymetli ve güzide muallimlerden mürekkep bir talim heyetine maliktir. Ana ve babalar yavrularını İnkılâp Liselerine tam bir emniyet ve huzuru kalp ile teslim edebilirler.

Lise mezunu gençlerin hayat sahasında hemen bir iş edinebilmeleri için bu sene meccanî olarak

TİCARET VE BANKACILIK KURLARI

da tertip edilmiştir. İstiyenlere mufassal izahname gönderilir. Eski Dünyu Umumiye civarında Çfte Saraylar
Telefon 20019Sarıcahanı Başında Münir Paşa konağında
Leyli-Nehari - Ana - İlk - Orta - Lise - Kız - Erkek

HAYRIYE LİSELERİ

Maarif vekâleti celâlesinin 5/4/932 tarih ve 18676 numaralı emrile bütün mekteplere tamim edildiği üzere resmî muadeleti tasdik edilmiş olan mektebimizde talebe kaydına başlanmıştır. Ecnebi lisanlarına ilk sınıflardan itibaren başlanır. Nehari talebe mektebin hususi otomobil ve otobüslerle nakledilir. Hergün saat 10 dan 17 ye kadar kayıt muamelesi yapılmaktadır. Talep vukuunda posta ile tarifname gönderilir. Tel 20539

İstanbul Halkına Kolaylık

İPEKİ

Sultanhamamı'nda Yeni bir Şube açıyor

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Depo ve imalâthanelerimiz için pazarlıkla (15,000) kilo yerli malı Tonga ipi ile (15,000) metre Amerikan bezi alınacaktır. Taliplerin nümune ve şartnameleri görmek üzere hergün pazarlığa iştirak etmek üzere de 3-10-932 pazartesi günü saat 15 te % 7,5 teminatlarını hamilen Galatada Mubayaa komisyonuna müracaatları.

Amerikan Lisan Ve San'at Dersaneleri

Lisan, Dikiş ve Biçki, Cimnastik, Türkçe İngilizce, Fransızca daktilo Ev- işleri, el- işleri ve ilâh.. derslerine teşrinievvel iptidasında başlanacaktır. Adres: İstanbul, Türbe, Ankara caddesi Çatalçeşme sokak No. 1 Tel: 22202 Beyoğlu, Şimal, sokak No. 10 Tel: 40882

Kadıköy Malmüdürlüğünden:

257/932 tarihinde mülkiyetinin müzayedesini ilân olunan Kadıköy Rasimpaşa Oton Efendi sokağı 27, 29 No. lu hane ve dükkân müzayede neticesinde verilen bedel haddi lâyıkında görülmediği cihetle müzayedesini bir hafta uzatılarak 2 Teşrinievvel 932 Pazar günü saat iki buçuğa talik edildiği ilân olunur.

ŞİRKETİ HAYRIYEDEN:

Boğaziçi vapurlarına mahsus Sonbahar tarifesi Eylülün 28 inci Çarşamba sabahından itibaren tatbik edilecektir. Tarifeler gişelerde satılmaktadır.

Tebeşir Fabrikası

İlk defa Ankara Yerli Mallar Sergisinde teşhir edilmiş ve muvaffakiyet kazanmıştır.

Başvekâlet ve Maarif Vekâleti tarafından takdir olunmuştur. Türkiye mekteplerinde kullanılmak üzere Maarif Müdür-lüklerine tamim edilmiştir. Avrupa mamulâtına fak, beyaz ve renkli tebeşir, eliji macunu, kabartma harita kumu, terzi sabun-larını tercih ediniz.

Deposu: İzmir Beyler sokak No. 44 Satış yerleri: Ankara: Akba, İstanbul: Marpuçular Ali Asgar Ticarethanesi İzmir: Şeritçiler içinde Hüsnü ve Nafi Atuf Beyler.

KURT ÇİMENTOSU

Resmî Tahliller

— Tecrübeler

gösterdi, gösteriyor

ve gösterecektir ki :

— yerli —

KURT ÇİMENTOSU

ÇOK YÜKSEK—

ve her işte, her noktadan

EN ELVERİŞLİDİR.

4 cü Vakıf Han 4 cü Kat Tel. 2-1768

İSTANBUL

Son Posta Matbaası

Sahibi : Ali Ekrem
Neşriyat Müdürü: Halil LutfiHER ECZANEDE
2 TABLETLİK

Yeni ASPIRİN Paketleri

bulabilirsiniz.

Cepte taşımak için hem daha kolay, hem daha temizdir.

Bu yeni ambalaj sizi kıymeti olmayan başka mamulât almaktan korur.

ASPIRİN

20 ve 2 tabletlük ambalajlar içinde her yerde bulunur.

Yüksek Baytar Mektebi Rektör-lüğünden:

Yüksek Baytar Mektebi için mubayaa olunacak arpa, saman, ot, mısır, kepek, kırma ile süt, yoğurt ve ekme. 28/9/932 Çarşamba günü pazarlıkla münakasaya konulmuştur. Talip olanların yevmi mezkûrda saat 14 te teminat akçeleri ile Fındıklıda Yüksek mektepler Muhasebeciliğinde müteşekkil Mubayaa komisyonuna müracaatları.

İstanbul Belediyesi İlânları

Veznecilerde Kuyucu Murat paşa medresesi icarı: Teminat 39 lira Fatih'te Etfal zade medresesi " " 19 "

Yukarıda yazılı mahaller kiraya verilmek üzere müzayedeye konulmuştur. Talip olanlar tafsilât almak için Levazım Müdürlüğüne müzayedeye girmek için de hizalarında yazılı teminat makbuz veya mektubu ile 3/10/932 Pazartesi günü saat on beşe kadar Daimi Encümene müracaat etmelidirler.

Keşif bedeli 1039 lira 79 kuruş olan Çubuklu gaz depoları 3, 4, 5 ve 6 numaralı ambarlar önüne yapılacak iskele kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Talip olanlar şartna almak ve keşif evrakını görmek üzere hergün Levazım Müdürlüğüne müracaat etmeli münakasaya girmek için de 78 liralık teminat makbuz veya mektubu ile teklif mektuplarını 29/9/932 Perşembe günü saat on beşe kadar Daimi Encümene vermelidirler.

Beher metro murabbına yedi lira kıymet konulan Beşiktaş'ta Cihannuma yangın yerinde 91,73 metro murabbı Belediye malı arsa pazarlıkla satılacaktır. Talip olanlar pazarlığa girmek için 48 lira teminat makbuz veya mektubu ile 29/9/922 Perşembe günü saat on beşe kadar Daimi Encümene müracaat etmelidirler.

BEŞİKTAŞ

Dikiş Yurdu

Talabe kaydına başlanmıştır. Biçki, dikiş, nakış, şapka, sun'î çiçek, kumaş boyaları ile resim ve tez-yinat, Bürografi öğretilir. Tasdikli şahadetname verilir.

Sergi 15 Eylülde açılmıştır.

Akaretler No. 64

ACELE

SATILIK OTOMOBİL

Gayet idareli, sağlam ve kusursuz OPEL marka kapalı bir otomobil 29 Eylül perşembe günü saat bir buçukta Sandal bedesteninde müzayede ile satılacaktır. Görmek isteyenlerin oraya müracaatları.

Dr. HORHORUNİ

Zührevî ve Bevlî hastalıklar tedavi-hanesi - Beyoğlu Molenruj yanında Zambak sokak No. 41.

BİOKİ SABUNU

(Kremli sabun)

Cinsinin mukemmeliyetine en birinci delil acı ve soğuk suda bile köpürmesidir. Süt, bal ve lanolin mürekkebatile ihzar edilmiştir ve çiçek kokularile muattardır.

Dr. A. KUTİEL

Cilt ve zührevî hastalıklar tedavi-hanesi Karaköy Börekçi fırını sırasında 34

MAZON MEYVA TUZU

KOLAY BİR HAZİM TEMİN EDER.

Mide ve Barsakları ağrı vermeden temizler.

BASURU kökünden keser.

taamî lâtif ve zevkle içilebilir bir gazoz suyu verir.

"MAZON TUZU,, ndan memnun kalmıyanlara Bahçe kapıda 1ş Bankası arkasında MAZON BOTTON ecza deposundan bedeli iade edilir. MAZON ismine dikkat ediniz. Büyük şişesi 100 kuruş.

SNO

diş macunu
mükayese
ve taklidi
suyi kabildir